

SLOVENSKI Jadran

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA KOMUN KOPRSKEGA OKRAJA

KOPER — 7. SEPEMBERA 1962

Poština plačana v gotovini

LETO XI. — STEV. 37

OB ROJSTVU NAŠE MORNARICE

Desetega septembra se končuje obletnica naše Vojne mornarice. Ne izraz »ustvarjena«, ne izraz »obrazovana« ni natančen, ne ustreza popolnoma stvarnosti.

Josip Broz - Tito

Najustreznejše je reči, da je ta dan začetka njenega porajanja, ker se je tako ona kakor vsa naša vojska porajala v mukah krvave

Maršal Tito leta 1944 na Visu

vojne, porajala se je iz krvi naših borcev, v dnevnih velike tragedije, naših narodov. Ona ni šla v borbo z izgotovljenimi ladjami, ker jih sploh ni bilo. Bili so samo goloroki ljudje. To pa je eden tistih činiteljev, ki je napravil, da je bila naša osvobodilna revolucionarna borba brezprimerno velika. To je tisto, kar raznemena bes

vseh sovražnikov naše socialistične dežele, tisto, na kar bodo naši narodi večno ponosni.

Način, kako smo se lotili ustvarjanja partizanskih pomorskih odredov, je bil popolnoma podoben ustvarjanju kopenskih partizanskih sil: iz niča. Ni bilo ne ladji ne orložja ne arzenala ne šol za pomorske kadre. Bili so samo ljudje v Dalmaciji, pripravljeni boriti se na morju proti okupatorju s čimer kolik in na čemer kolik.

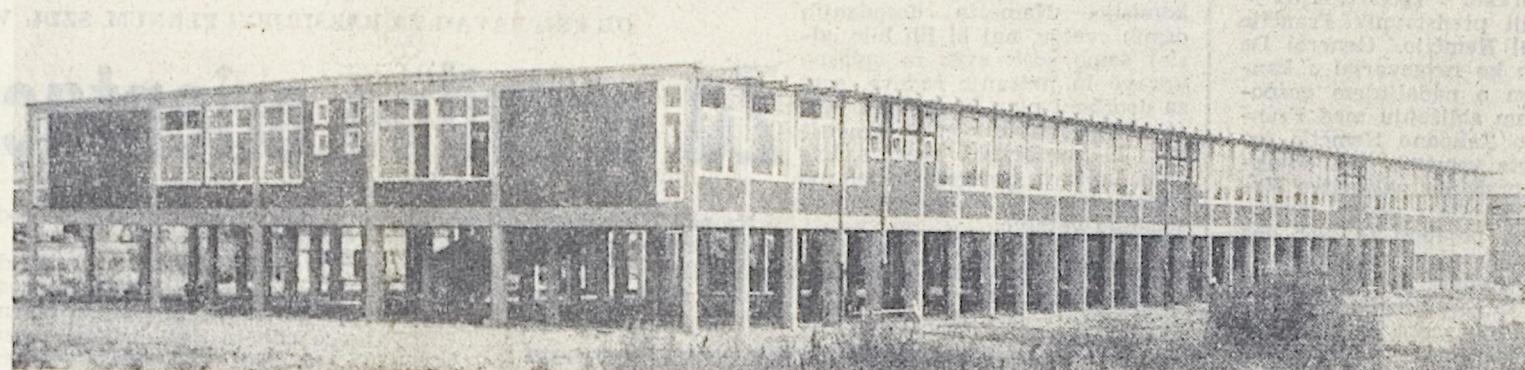
Leta 1942 je bila vsa Jugoslavija krvavo bojišče. Sovražnikom oziroma okupatorjem naše domovine so že zagorela tla pod nogami. Osvobodilne puške so pokale sirom po naši domovini. Tedaj smo v borbi dosegli velike uspehe. Osvobojena so bila že celo ozemlja; na teh ozemljih smo ustvarili velike vojaške edinice. Okupatorji in kvislinci niso imeli nikjer miru. Zanje je bilo tedaj nevarno edinole naše prelepo more. To je naše ljudi v Dalmaciji bolelo. Bolelo je tudi vse nas, in nas sililo, naj kaj ukrenemo. In, kakor se je pozneje pokazalo, so se ta prizadevanja ostvarila. Sovražnik je kaj kmalu tudi na tem področju oziroma na morju občutil maščevalno pest borcev za svobodo naše dežele.

Nekaterim ljudem v naši deželi in v inozemstvu ni šteti danes še jasno, kako smo mogli organizirati takšen odpor proti takoli močnejšemu sovražniku v času, ko so pod nemškim fašističnim mečem padale cele države in njihove armade.

Za nas je bil tedaj preprost in jasen položaj. Vedeli smo, da stoji pred nami sovražnik, čigar cilj je bil, ne samo zbrisati z zemeljske obale naš obstojo kot obstojo države, marveč tudi telesno uničenje ljudi, telesno uničenje ljudstva. Sirom po deželi so bili množični pokoli. Domači izdajavci — ustaši, cetniki in tako imenovani slovenski belogardisti — so bili nevarno orodje za ostvaritev tega načrta. Med okupatorji ni bilo nikakrsne razlike glede izkorisitev teh izrodkov za ta namen. Kdo v tujini bi utegnil nemara misliti, da je bil italijanski oku-

pator bolj človeški kot nemški. Patorji, uporabil četnike, ustaše in belogardiste pri pokončevanju naših najboljših sinov in hčera. Za nas, za večino naših ljudi je bilo docela jasno, da je za naše narode spričo takšnega položaja rešitev edinole v neusmiljeni borbi proti vsem sovražnikom, proti okupatorjem in njihovim domaćim pomagalcem, v borbi na življenje in smrt. Ta borba pa je morala biti čim uspešnejša zaradi mobilizacije novih borcev in utrjevanje vere v lastne neizčrpne moči in v končno zmago. Prav zato smo si tudi prizadevali, da ne bi okupatorji in njihovi hlapci našli v vsej naši deželi mirnega kraja ne kota.

Na to smo ves čas mislili, ker je to bil sestavni del naše strategije. (Nadaljevanje na 3. strani)

VABILO K OTVORITVI NOVEGA ŠOLSKEGA POSLOPJA V KOPRU

Občinski ljudski odbor Koper in šolski odbor osnovne šole Pinka Tomažiča v Kopru vabita vse občane, šolsko mladino in vse, ki so kakorkoli prispevali k izgradnji novega šolskega poslopja, na njegovo slavnostno otvoritev, ki bo v nedeljo, 9. septembra ob 9. uri. Po slavnostni otvoritvi bo ogled nove šolske zgradbe, ki jo kaže naša slika. Več o njej in slavnosti otvoritvi pa v prihodnji številki.

S SEJE OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA V KOPRU

VRSTA NOVIH GOSPODARSKIH UKREPOV

Na 63. redni seji občnih zborov koprskoga občinskega ljudskega odbora so bile razprave in sklepajo v vrsti trenutno najvažnej-

ših gospodarskih problemov. Zato je dnevni red zajel problematiko dajanja poroštvenih izjav gospodarskim organizacijam in najetja posojil za gostinske obrate. Razen tega je bilo govorja tudi o razrešitvah in imenovanjih nekaterih vodilnih uslužbencev gospodarskih organizacijah.

Potem, ko je občinski ljudski odbor na predlog odbornika Narcisa Biloslava sprejel sklep, naj bi pripomoreli svetu za kmetijstvo, da bi pripravil analizo posledic letošnje suše zaradi sprejetja ustreznih ukrepov, so odborniki občnih zborov z ločenim glasovanjem izglasovali odlok o spremembah odloka o prispevku v skupne rezerve gospodarskih organizacij. Ta novi odlok, ki je osnovan na novih gospodarskih predpisih, povečuje stopnjo prispevka v skupne sklope gospodarskih organizacij od tri na pet odstotkov z veljavnostjo od 1. januarja 1962. Nadalje so odborniki sklepal o spremembi investicijskih programov ter najetju posojil za hotel Adria in Ankaranu v višini 231 milijonov dinarjev za gradnjo dveh motelov, razširitev restavracije in za nakup desetih motornih čolnov, prav tako so sklenili odobriti posojilo za gradnjo ribje restavracije v Kopru. V višini 48,5 milijona dinarjev ter za adaptacijo restavracije in ureditve oklice v Lazaretu v višini 22,2 milijonov dinarjev, vendar so v razpravi odborniki omenili možnost, da bi bili lahko pogoj za odplačilo teh posojil ugodnejši. Poroštvene izjave sta oba zborova sklenili odobriti posojilo za gradnjo ribje restavracije v Kopru. V višini 2,243,667 dinarjev za adaptacijo delna (odplačilni rok je 19 let z 2% obrestne mere), hotelu Triglav v Kopru v višini 409 milijonov dinarjev za gradnjo štirih motelov, nove restavracije, avtoparka ter kopališča v Zustrini in za gradnjo 5 vikend hišic v Riljanu, dalej kmetijski zadrugi Koper v višini 21,500,000 dinarjev za gradnjo klavnice v Dekanih ter 37,186,000 dinarjev za gradnjo

rastlinjaka in topilih gred ter podjetju Iplas v Kopru v višini 225 milijonov dinarjev.

Na tej seji je bila sprejeta tudi odločba o potrditvi sklepa o prijetvi Ljudske kuhinje v Kopru k podjetju »Emona« Ljubljana, ki namera v Kopru urediti sodobno opremljeno samopostežno restavracijo z zmogljivostjo 1500 obrokov dnevno, in odločba o ukinitev speciale bolnišnice Ankaran kot samostojni zavod, ker bo odslej organizacijska enota splošne bolnišnice v Kopru. In ker bo prostore ankarske bolnišnice potem, ko bodo tuberkulozne bolnike postopoma premestili v sečansko bolnišnico, zasedel interni oddelek splošne bolnišnice v Kopru, bo vsaj delno rešen problem glede stisks s prostori in posteljami na internem in ginekoloskem oddelku.

V drugem delu zasedanja sta oba zabora imenovala za novega direktorja industrije plastičnih mas in umetnih smol Iplas v Kopru inž. Petra Aljančiča, za vršišč dolžnosti direktorja tovarne Tomos pa Jurija Levčnika, direktorja Industrije motornih vozil v Novem mestu, ker odhaja tovarni Franc Pečar na novo službeno mesto.

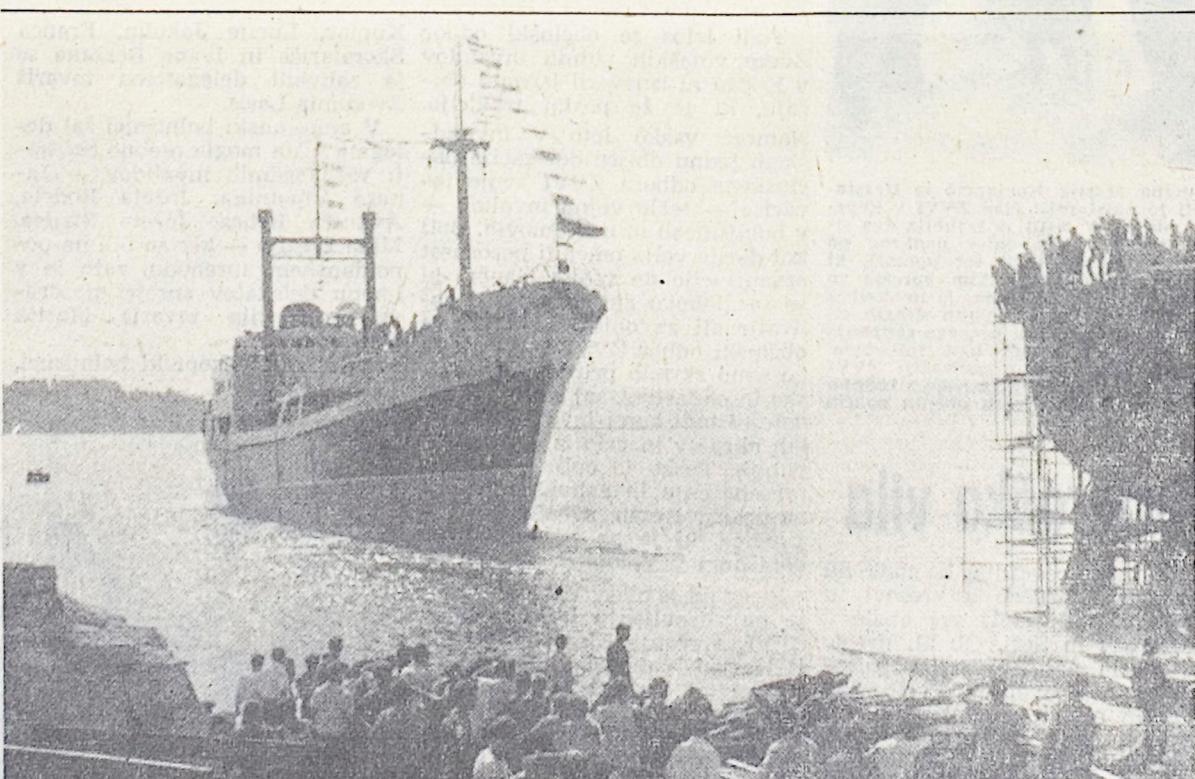
KOPRSKIH MLADIH BRIGADIRJEV

zadnja Izmena

Z največjo odgovornostjo pripravlja OK MLS Koper še zadnjo izmenu brigadirjev v l. 1962, ki bodo odpotovala na zvezno akcijo v soboto, 8. septembra.

Kmečko-delavsko brigado bodo sestavljali mladinci novogoriškega in koprskega okraja. Pokroviteljstvo nad njo je prevzelo podjetje »Intereuropa« Koper.

Ker se mladinski vodstvi običajno zavedata, da bo uspeh brigade v precejšnjem meri odvisen tudi od sposobnosti njenega vodstva, sta sklenili organizirati v Kopru seminar. Dvodnevni seminar se bo udeležilo običajno vodstvo mladincev iz običajnih okrajev. Vodila bo vodstvo za pravilno zaščito brigadirjev pred nezgodami na delu in bosta člana CK LMS in OK višču.

7 DNI PO SVETU

Vršilec dolžnosti generalnega sekretarja OZN U Tant, ki je v minulih dneh obiskal Sovjetsko zvezo, Poljsko, Češkoslovaško in Avstrijo, je pred svojim odhodom iz Moskve omenil možnost, da bi se bližnjega zasedanja Generalne skupščine udeležil tudi premier Sovjetske zvezbe Nikita Hruščev. U Tant je pri tem pripomnil, da bo Hruščev prisostvoval samo enemu delu zasedanja, če bodo okoliščine opravljene njegovu navzočnost.

Vlada Sovjetske zvezze je sklenila nudit Kubi vojaško pomoč »glede na agresivne grožnje imperialističnih krogov« in na prošnjo kubanske vlade bo poslala v Kubo vojni material ter inštruktorje, ki bodo vežbali kubansko vojsko. Ameriški zunanjopolitični izvedenci menijo, da je ta sporazum med Kubo in SZ »samo potrditev prakse, ki traja že nekaj mesecov« in da je na Kubi najmanj dva tisoč sovjetskih vojaških strokovnjakov.

Ivanu je bil v soboto zvečer katastrofalen potres, ki je zajel področje okrog 40.000 kvadratnih kilometrov. Potres je porušil več vasi in ubitih je bilo okrog 10.000 prebivavcev, najmanj toliko pa hudo ali laže ranjenih, medtem ko je ostal več sto tisoč ljudi brez strehe.

Predsednik francoske republike general De Gaulle je na šestdnevem uradnem obisku v Zahodni Nemčiji. To je prvi primer v zgodovini, da je najvišji predstavnik Francije obiskal Nemčijo. General De Gaulle bo razgovarjal s kanclerjem o nadaljnjem gospodarskem zbljanju med Francijo in Zahodno Nemčijo ter se bosta verjetno tudi dotaknila vprašanja vključujoče Velike Britanije v skupini evropskih držav, posebno še, ker oba državnika nista prepričana v pripravljenost Velike Britanije, da bi se vključila v evropsko gospodarsko in politično zvezo. General De Gaulle bo obiskal več zahodnonemških gospodarskih središč in imel 15 govorov v glavnem v nemškem jeziku.

7 DNI DOMA

Pred dnevi je Jugoslovanska linijska plovba s sedežem na Reki prevzela v ladjedelnici v Kraljevici novo motorno ladjo »Matko Laginja«, ki ima nosilnost tri tisoč ton. Ladja je dolga 106 m in ima motor z močjo 3000 konjskih sil. Motor je zgradiло podjetje Jugoturbina v Karlovcu. Strokovnjaki menijo, da bo »Matko Laginja« dosegel najmanj 15 vozovov na uro, to je okrog 29 km na uro.

Jugoslovanske ladjedelnice so letos izčrstile naročnikom drugih držav 13 ladij v skupni vrednosti več kot 10 milijard dinarjev. Po tri ladje so naše ladjedelnice izdelale za Indonezijo in Argentino, po dve za Poljsko in Švico in po eno za Liberijo, Romunijo in Sudan.

Prva jugoslovanska tovarna zložljivih gradbenih delov iz penastega betona, to je si-poreks, bo v Puluju, in v kratkem bo začela obratovati. Tovarna bo izdelovala gradivo po licencu neke švedske tvrtke.

V prvih osmih mesecih leta je blagovna borza v Novem Sadu prodala na domaćem trgu za najmanj 13 tisoč voagonov kmetijskih pridelkov. Vrednost prometa, ki ga je ustvarila ta edinstvena tržna ustanova v naši državi, presega 7 milijard dinarjev. Omeniti moramo, da v tej blagovni borzi sodeluje okrog tisoč gospodarskih organizacij.

V Jugoslaviji je izmed 27 tisoč 878 večjih ali manjših naselij elektrifikiranih 16.033. Statistika pravi, da imamo 4.532.000 gospodinjstev, med katerimi 2.775.000 uporablja električno. Kar se tiče Slovenije kažejo podatki, da je stanje glede elektrifikacije najboljše, saj ima električno napeljavajo 395.000 gospodinjstev, a brez nih je le okrog 36.000.

Po zadnjih podatkih zvezne statističnega zavoda je bilo letos 31. marca zapošlenih v naši državi 3.097.740 državljanov, se pravi, da je v delovnem razmerju vsak šesti Jugoslov. Zanimivo je, da je v gospodarstvu zaposlenih 2,5 milijona prebivavcev, izmed njih pa 1.135.872 v industriji.

Zveza združenj borcev NOV pripravlja vsako leto otrokom padlih borcev koprskoga okraja in občini letovanje na morju. Vsako leto se zvrsti pod šotori v Ankaranu nekaj desetih takšnih mladincov. Na sliki: zadovoljni otroci padlih borcev NOV sežanske občine sredeti letovanja v Ankaranu pošljajo vsem organizatorjem letovanja in drugim svojim prijateljem. Iskreno Zahvala za prijetne dni na naši obali!

PRED RAZPRAVO O NOVEM OBČINSKEM STATUTU V ILIRSKI BISTRICI

Razširjene pravice in dolžnosti

V ilirsko-bistroški komuni so zaključili s sestavljanjem novega občinskega statuta, ki bo v kratkem prišel v javno razpravo. Osnutek ima več pomembnih določil, ki se zajeti v 232 členih in obravnavajo pristojnosti občine, občinske skupinice ter gospodarskih samoupravnih in političnih organizacij. Osnutek predvideva, da bo bodoča občinska skupinica sestavljena iz občinskega zborna in zborna delovnih skupnosti. Člani skupinice bodo voljeni za dobro starih let, a polovica izmed njih bo izmenjena vsaki dve leti. Bodiča skupinica naj bi imela samo tri komisije: kadrovska komisija, komisija za prošnje in pritožbe ter mandatno-imunitetno komisijo. Namesto dosedanjih osmih svetov, naj bi jih bilo odsej samo šest: svet za splošno upravo in notranje zadeve, svet za družbeni plan in finance, svet za gospodarstvo, svet za kmetijstvo in gozdarstvo, svet za šolstvo, kulturo, prosveto in telešno vzgojo ter svet za zdravstvo in socialno varstvo.

Do sedaj je bilo v občini 47 krajevnih skupnosti, a odsej naj bi jih bilo le 13:

OBISK TUJIH TURISTOV PO NARODNOSTI

Največ Avstrijev in Nemcev

Statistike nam dokazujejo, da postajajo tuji turisti leto za letom počasnejši obiskovalci naših slovenskih območnih krajev. Medtem ko se je zlasti letos število domačih jugoslovenskih znizalo, se je število tuji znatno povečalo. Od kod so ti tuji turisti in kam bi bilo v prvi vrsti treba v bodoče usmeriti našo zamejno turistično propagando?

V mesecu avgustu so bili naši hoteli bolj ali manj stalno zasedeni in precej tujecev je našlo streho tudi v zasebnih turističnih sobah. Mimo teh smo imeli vsak dan v naših krajih tuje turiste tudi kot predhodne goste, in to celo v tistih zalednih krajih, katerih sicer ne štejemo med turistične. Stevilo je bilo po dnevnih priljivo enako in se ni veliko menjalo.

Zaradi tega smo vsež za primer stanje na slepo 22. avgust. Tega dne je nečelovalo v krajih koprskega okraja skupaj 2.883 tujih turistov. Razvrščeni so bili takole:

V Portorožu 1.295, v Kopru z Ankaram 542, Pirani 519, Postojni 136, Ilirske Bistrice 133, Izoli 119, Plivki 69 in Sežani 40. Največ, 907, je bilo Avstrijev, 719 zahodnih Nemcev, 481 Italijanov, 196 Svedov, 122 Francozov, 120 Švicarjev ter 34 ostalih iz raznih evropskih in izvenevropskih držav, celo iz Avstralije. To nam dokazuje, kakor tudi vsi ostali podatki o lanskem letnem turističnem sezoni, da nam dajejo največ gostov Avstrija, za njo Zahodna Nemčija in Italija. Vendar se vedno pomembni tudi Svedi, Švicarji in Francozzi. Pri Italijanih moramo ob tem upoštevati, da dajo največ nočitev v okviru obiskov v malem obmejnem prometu. Cepav Še ne razpolagamo z zaključnimi podatki o tujih nočitevih v mesecu avgustu, moremo pričakovati rekordno število njihovih nočitev, ki se bo privlačilo 90 tisočem.

Pretrežno večino tujih turistov nam dajejo še veden skupine, ki prihajajo po sklenjenih pogodbah prek potokov. V prvih osmih mesecih leta je blagovna borza v Novem Sadu prodala na domaćem trgu za najmanj 13 tisoč voagonov kmetijskih pridelkov. Vrednost prometa, ki ga je ustvarila ta edinstvena tržna ustanova v naši državi, presega 7 milijard dinarjev. Omeniti moramo, da v tej blagovni borzi sodeluje okrog tisoč gospodarskih organizacij.

V Jugoslaviji je izmed 27 tisoč 878 večjih ali manjših naselij elektrifikiranih 16.033. Statistika pravi, da imamo 4.532.000 gospodinjstev, med katerimi 2.775.000 uporablja električno. Kar se tiče Slovenije kažejo podatki, da je stanje glede elektrifikacije najboljše, saj ima električno napeljavajo 395.000 gospodinjstev, a brez nih je le okrog 36.000.

Po zadnjih podatkih zvezne statističnega zavoda je bilo letos 31. marca zapošlenih v naši državi 3.097.740 državljanov, se pravi, da je v delovnem razmerju vsak šesti Jugoslov. Zanimivo je, da je v gospodarstvu zaposlenih 2,5 milijona prebivavcev, izmed njih pa 1.135.872 v industriji.

V soboto nova Portoroška vila

Turistično društvo Piran-Portorož je letos prekinilo s tradicijo, da je bila slovita »Portoroška noč« sredi glavnega sezone, in je sklenilo izvesti to razburljivo prireditve v času, ko je sezona sicer v teku, ko pa ni takoča navala, da bi gostinske (in predvsem nastakarske) zmogljivosti ne zmogle velikega prometa, kar je v preteklih letih vedno povzročalo slabovo obiskovalcev te prireditve. Letos bo »Portoroška noč« v soboto, 8. septembra. Začela se bo ob 19. uri z otroško bakljado, nato bodo začarali lampioni na čolnih in ladjach, ki bodo prevažale turiste po noči po morski gladinji, vso osvetlitev bo nadkril ognjem, zdržen s kresovi in plameničami vzdolz vse obale v Portorožu in Seči. Ob 21. uri se bo začela najprivlačnejša prireditve leta — izvolitev »Portoroške viles« in njenih spremljevalk. Po izvolitvi je predvideno v vseh gostinskih lokalih ljudsko rajanje do naslednjega jutra. Ker so vse gostinske podjetja pristala na predlog turističnega društva, da nudijo v okviru »portoroške noči« vse pijače in jedalca po posebnih cenah, je pričakovati, da bo obisk letašnje prireditve vsaj tolikšen kot v preteklih letih, če ne celo večji.

SLOVENSKI JADRAN

Minuli petek so se sestali člani sekretariata osnovne organizacije ZKS, sekretarji oddelkov in vodilni uslužbeni Avtoveturističnega podjetja Slavnik Koper. Temu sestanku so prisotstvovali tudi član ideoške komisije pri CK ZKS Niko Lukeš, sekretar občinskega komiteja ZKS Koper Zdravko Troha, predsednik OSS Koper Marjan Rožič, direktor Komunalne banke Miran Bertoli in predsednik občinskega sindikalnega sveta Srečko Jereb. Namen sestanka je bil kritičen pregled gospodarskega in političnega stanja v podjetju in proučitev možnosti, da bo podjetje v naslednjih mesecih doseglo na osnovi dosedanjih izkušenj še boljše uspehe.

Plodna razprava, ki so se je

udeležili vsi navzoči, je ob pregleduvajuščim številom in analize gospodarskega in političnega stanja v podjetju opozorila, da bo potreben z večjo smelostjo in odgovornostjo krepliti pri slehernem proizvajavcu čut odgovornosti do izvajanja vseh novih gospodarskih ukrepov, do poglabljanja dela ob sestavljanju raznih gospodarskih analiz, do proučevanja funkcionosti posameznih ekonomskih enot in predvsem do uveljavljanja gospodarske miselnosti pri neposrednih proizvajavcih.

Vse kaže, da izpolnjevanje plana v prvih šestih mesecih ni bilo zadovoljivo in se je izboljšalo šele v juliju. Vzroke za to so ugotovitev, da je treba iskati v nepridavanem zmanjšanju potniškega prometa (nekoljajna konkurenca med avtobusnimi podjetji, ki vzdržujejo proge skozi koprski okraj), dalje v povečanju stroškov proizvodnje, pomanjkljivi kadrovski politiki, saj je na vodilnih mestih v upravi v proizvodnji fluktuacija kadrov največja, v znaten prekoračenju izplačil osebnih dohodkov in končno v pomanjkanju enotnosti med člani kolektiva. Prav to pomanjkanje enotnosti je vplivalo na zavlačevanje odstranjevanja vzkrov, ki zavirajo ureditev osnovnih ekonomskih odnosov v podjetju.

Posvetovanje je opozorilo na takojšnjo ureditev notranjih odnosov in na realizacijo predlogov, ki jih delovni kolektiv ter vodstvo družbenih in političnih organizacij v izven podjetja sprejemajo na raznih sestankih. Zato bo v prihodnje treba posvetiti vso skrb urejanju ekonomskih problemov s sodelovanjem vseh članov kolektiva, ki naj bodo nepo-

OB PRIPRAVAH ZA RAZŠIRJENI PLENUM SZDL V ILIRSKI BISTRICI

Za pravilno orientacijo pri delu

nih delavcev komune, ki bodo ordinirani akciji reševati, so izpripravili podrobne analize o volilni štiri komisije, ki bodo podprtne štiri referate z izdelanimi analizami. Izvolili so hkrati tudi koordinacijski odbor, ki bo vodil delo komisij pri izdelavi analiz. J. K.

Huda suša

Medtem ko slišimo prebivavci občin občin Kopra, Izole in Pirana, da je v zadnjih tednih dež drugod dobro namočil zemljo, smo v juliju zabeležili komaj 60,6 mm padavin (5. julija 24 mm, dva pluska 16. in 17. julija z 42,5 mm in še 29. julija 6,6 mm — nekaj deževnih dni je bilo tudi v začetku julija). V avgustu pa je padlo samo 0,4 mm dežja in to 22. avgusta. Taške suše ljudje ne pomnijo od leta 1917 in ima posebno naše kmetijstvo že zdaj zaradi tega ogromno škodo.

Berite in širite

SLOVENSKI JADRAN

ZGLEDEN PRIMER TOVARIŠTVA MED VOJNIMI VOJAŠKIMI INVALIDI V KOPRSKI OBČINI

Hvala, tovariši, za pozornost!

Tudi letos se občinski odbor Zveze vojaških vojnih invalidov v Kopru ni izneveril lepemu običaju, ki je že postal tradicija. Namreč vsako leto v invalidskem tednu obiše delegacija občinskega odbora ZVVI svoje tovariše — težje vojne invalide — v bolnišnicah in na domovih. Bolj kot darila velja omeniti pozornost organizacije do svojih članov, ki so se globoko ginjeni povsod zavajali za obisk. Letos se je občinski odbor ZVVI v Kopru še posebno skrbno pripravil na obisk in obdaritev, saj so le teh bili deležni tudi borce-invalidi iz drugih okrajov in celo iz drugih republik. Težko je opisati prijetno presenečenje in zahvalne besede na primer Bosanca Mehmeda Tasirovića, ki je na združljjenju v bolnišnici v Voldoltri.

Sicer pa je bilo v Voldoltri, kjer je na združljjenju kar 9 članov ZVVI, srečanje med delegatom ZVVI in predsednikom Jazbecem in tajnikom Leopoldom Jazbecem in tajnikom te organizacije Jožetom Markočičem — ter bolniki najbolj prisrno. Pozdneje pa je zbrala vse paciente v sprejemnici, kjer so se z delegatom z voldoltri promenovali o tem in onem, obujali spomine na narodnoosvobodilni boj in podobno. V imenu bolnika — vojnih invalidov — Nazarija Kavrečića, Antonija Kovača, Vinka Kravosa, Mehmeda Tasirovića, Frančiške

Kumar, Lucije Jakolin, Franca Skomlariča in Ivana Beržana se je zahvalil delegatom tovarišu Zvonimiru Lasiču. V ankaranski bolnišnici žal delegata nista mogla osebno obiskati vseh sedmih invalidov — Janezu Vipotniku, Jožetu Rodelu, Avgusto Rebco, Jožetu Stričku, Mihi Blezijo — ker so bili na pokoldanskem sprehodu, zato je v imenu delegatov sprejel pozdrav vše in darila tovariš Martin Dermont.

Po obisku v koprski bolnišnici,

(bb)

Delegacija ZVVI občine Koper je obiskala tudi borce-invalide v bolnišnici v Voldoltri.

sredno zainteresirani za večjo produktivnost dela in za uveljavljanje delavskega upravljanja. In ta ugotovitev nadalje narekuje krepitev stikov med vodstvi družbeno-političnih organizacij in vodstvom podjetja na eni ter delovnim kolektivom na drugi strani. Kajti opaziti je, da so člani delovnega kolektiva premalo obveščeni o gospodarskem gibaju podjetja in zaradi tega v premajnih meri sodelujejo v njegovem upravljanju.

Temeljita razprava je nakazala tudi vrsto lepih uspehov, ki jih je v zadnjem času dosegel delovni kolektiv podjetja Slavnik, saj je kljub subjektivnim in objektivnim težavam v juliju in avgustu dosegel predvideno realizacijo in ustvaril za 13 milijonov dirnarjev več skladov, kot jih je lahni. Razen

Ob rojstvu naše mornarice

(Nadaljevanje s 1. strani)
glej v osvobodilni in revolucionarni vojni.

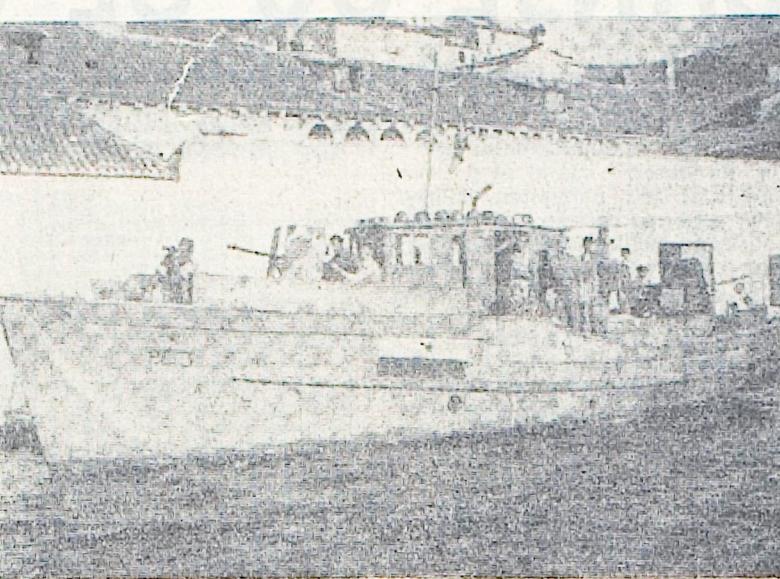
Poleti 1942, je vrhovni štab na čelu zmagovitih in neučljivih proletarskih brigad prispet iz Črno gora na področje Prozor—Liveno—Gamoč, počasi vse ozemlje od Konjica do Gamoča, ki so ga bile nekaj dni prej osvobodile krajške edinice.

Vrhovni štab se je nastanil v Gamoču in pozval vodilne tovariše iz raznih krajev, da bi dobil poročila o položaju na terenu in jim dal nova navodila. V Gamoč je prispeval tudi neka skupina tovarišev iz Dalmacije; z njim smo v nazvostnosti tovarisa Vicka Krušulovića, presešeli položaj v Dalmaciji, kjer so se partizani že večer dolgo ogorčeno borili proti italijanski vojski, proti četnikom popa Djurića in ustašem, italijanskim zaveznikom.

S to skupino je prispeval tudi tedanj polkovnik, danes general Skorpik, s svojim sinom, mladim pomorskim častnikom, ki je po znej padel. Skorpik mlajši, zelo mlad, v čigri glavi je bilo polno vsakovrstnih načrtov o možnosti uspešnega vznemirjanja okupatorja na morju, ni spominca vzbujal v meni kdo ve kakšnega zaupanja, ko pa sem z njim presešel razne konkretné, tehnične in druge možnosti, zlasti še vprašanje ljudi, sem spoznal, da je čas

stična oblast skrbela — kar bo tudi moja osebna skrb — da bo naša Vojna mornarica dobila vsa tista sodobna sredstva, ki morajo popolnoma ustreza pomorskim obrambnim ciljem naše dežele, ker tako jaz kakor tudi vsi mi pripisujemo ogromno važnost obrambi naše jadranske obale. To skrb povzroča ne samo naša dolgotrajna zgodovina, t.j. stoletni poskusi zasluževanja in asimiliranja našega ljudstva na Jadranu, temveč tudi nedavna krava preteklost in najovejše grožnje raznih fašističnih in drugih osvajalskih sladokuscev.

Ko danes proslavljamo desetletnico postanka naše Vojne mornarice, je zelo važno upoštevati tole: kaj smo in pod kakšnimi pogojmi smo kaj dosegli glede naše pomorske obrambe in pomorstva vobče. Razmere, v katerih se je razvijala naša vojna in trgovska mornarica, so bile — to moramo reči — zelo neugodne. Najprej je bilo potrebno vzgojiti kadre za pravilno uporabljanje minimalnih tehničnih sredstev za pomorsko obrambo. Morali smo v naglici popraviti naše luke, ki so bile v vojni temeljito porušene. Morali smo hitro popraviti in graditi nove ladjedelnice, da bi lahko popravili iz morja izvlečene trgovinske in vojne ladje. Naša mlađa Vojna mornarica je moral zelo skopimi sredstvi očistiti

Partizanski čolni so vsepovod prežali na sovražnika in udarjali po njem, kjer se je najmanj nadalj

drov v uporabljanju sodobne tehnike se je danes izurilo v naši vsakdanjih naploh. Oni gradijo socializem in hkrati sebe kot mladi graditelji ladij in strojev so izšli po vojni, zdaj pa hkrati z našimi starimi in izkušenimi graditelji gradijo nove trgovinske in vojne ladje.

Trdno sem prepričan, da niso nikjer v tako tesni zvezi z življnjem in ustvarjalnimi napori ljudstva kakor pri nas. Kakor pripadniki vseh drugih vrst naše Ljudske armade, tako so tudi pripadniki naše hrabre Vojne mornarice v nelodljivi zvez z našimi narodi ne samo v svojih pri-

ljudje širijo danes širom po svetu slavo neustrašenih pomorščakov, saj so pri opravljanju svojega poklica v budih urah ne samo enkrat dokazali svoje junastvo. To so potomeci prednikov, ki so se bili odločili, da se bodo za večne čase zasidrali na naših obalah. Potemtakem bodo desetletnico naše mornarice proslavljali vsi naši pomorščaki, pa naj bodo kjer koli. Jaz jim najprisrčneje čestitam in želim čim večji uspeh v razvoju našega pomorstva.

Ko govorimo ob proslavah o naših namenih in uspehih, kakor na primer ob tej proslavi, govorimo popolnoma odkrito, da nas lahko vsakdo sliši in razume. Ničamo česa prikrivati, ker je naš cilj določen in jasen: prizadevamo si doseči, da bi naši narodi bili v svoji deželi srečni, da bi bilo njihovo življenje čim lepše. Imamo jasno določeno meje, v okviru katerih želimo sami gospodariti.

Nepretrgoma se pripravljamo, da bi bili čim močnejši, ker želimo ohraniti, kar imamo. Nikdar ne bomo posegali po tujih ozemljih, ker smo socialistična dežela, ki spoštuje tuje, ki pa bo umela svoje braniti, kakor še nikdar doslej. Dobro bi bilo, če bi si to zapomnili tisti, ki imajo nekakšne zahteve po delih naše dežele, in ki misijo, da se ni pri nas nič spremeni. Bila bi velika zabloda, če ne bi tega upoštevali. V naših narodih vlada nov duh. V glavah naših ljudi vlada revolucionaren duh, duh nove socialistične Jugoslavije, ki zametuje vse staro, negativno, kar je slabilo našo deželo in kar je koristilo sovražniku naših narodov.

Ko govorimo danes o potrebi zavarovanja naših obal in našega morja, ne delamo tega brez razloga, ker je na drugi obali precej

ljudi, ki imajo o nas še staro mnjenje. Mi jih le želimo opozoriti, da se to ne izplača in da morejo to mnenje spremeniti, ker bo to koristilo tako krepliti svetovnega miru kakor tudi njim samim. Da pa bi razni ljudi v tujini mogli doumeti to ogromno spremembo v mišljenu naših ljudi, bi želel opozoriti samo na eno dejstvo: naša nedavna tragedija v času okupacije in razne izkušnje, izvirajoča iz tega, so naši narodni moč, ustvarjalno zmožnost in ceno, ki so jo plačali za to.

Ob desetletnici rojstva naše mlade pomorske vojne sile poleg na sreco borcev in vodiljem oziroma komandi in borčevski sestavi, naj se vedno zavedajo, kako neznanco važna je njihova naloga, to je obramba sektorja, ki so jim jo zaupali naši narodi.

Neutrudljivo se učite pomorske vojne veščine, vztrajno obvladujte vojna tehnična sredstva in boste budni čuvanje naše prelepje jadranske obale!

Pošljam vsem: borcem, podčastnikom, častnikom in admiralom prisrčne čestitke in borbeno pozdrave ob deseti obletnic ustvaritve Vojne mornarice naše socialistične Jugoslavije.

Prav tako pošljam tople čestitke in pozdrave delovnim, ustvarjalnim kolektivom naših ladjedelnic in tovarn, ki izdelujejo pomorska bojna sredstva za našo mornarico, z željo, da še vztrajneje nadalje izdelujejo sredstva za obrambo naše socialistične domovine!

Prisrčno pozdravljam vse naše pomorščake in jim čestitam za dan mornarice!

Slavko Kavšek:

Slovenci v borbi za svoje morje

V decembru 1943. leta je bil ustanovljen IX. korpus NOV in POJ pri IX. korpusu NOV in POJ, ki je z zmagovitimi pohodi kmalu osvobodil velik del Slovenskega Primorja in s svojimi uspehi močno spodbudil vplival na razširitev NOV na področju ostanek naše narodne meje, na italijansko narodnoosvobodilno gibanje, na partizanske edinice v severni Italiji, zlasti še v Furlaniji.

Z zmagovitimi boji v Vipavski dolini, na Krasu, na Trnovski planoti kakor tudi v vsej Soški dolini in nad njo v hribih je IX. korpus razširil osvobojeno ozemlje, v mestih Trst, Gorica in v drugih mestih pa so se razlegali streli, so pokale bombe ljudskih maščevalcev.

15. septembra 1944. leta so delegati iz vsega Primorja izvolili pokrajinški narodnoosvobodilni odbor za Slovensko Primorje (PNOO), najvišji organ ljudske oblasti. Za predsednika so delegati izvolili pisatelja Franceta Bevka, za tajnika pa dr. Jožeta Vilfana, ki je vse svoje delovanje posvetil osvoboditvi slovenskega naroda v Italiji. V ta odbor sta bila izvoljena tudi dva Italijana.

V tistem času se je ustanovila pri IX. korpusu NOV in POJ tu-

stojne akcije na terenu, in sicer na sektorju od rečice Mirne do Trsta.

Pri mornariški odred v sestavu XXX. divizije se je neprerogoma bojeval hkrati z drugimi edinicami zlasti proti Nemcem in četnikom, ki so po osvoboditvi Srbije prenesli svoje zločinsko delovanje na ozemlje Slovenskega Primorja. Ta odred se je odlikoval prav posebno v poslednjem sovražni ofenzivi, ko je bil razbit še poslednji poskus fašističnih topov in njihovih hlapcev, da bi uničili narodnoosvobodilne sile v zahodni Sloveniji.

Drugi mornariški odred — mornariški odred Koper — se je, ko je najprej jeseni in pozimi 1944. leta končal vse priprave, spomladis 1945. leta lotil mnogočne mobilizacije v Istri in je pridobil vse ljudstvo za narodnoosvobodilno gibanje ter vključil v gibanje tudi napredne italijanske ljudske množice, prvenstveno delavce v Izoli.

Iz prvih začetkov se je — od 20. septembra 1944. leta dalje razvila mornariška skupina, sestavljena izključno iz Slovencev, v dva močna mornariška odreda s štabom skupine neposredno pri štabu IX. korpusa. Prvi odred je bil lot operativna edinica vključena neposredno v sestavo XXX. divizije, drugi — mornariški odred Koper — pa je izvajal samo-

stojne akcije na terenu, in sicer na sektorju od rečice Mirne do Trsta.

Pri mornariški odred v sestavu XXX. divizije se je neprerogoma bojeval hkrati z drugimi edinicami zlasti proti Nemcem in četnikom, ki so po osvoboditvi Srbije prenesli svoje zločinsko delovanje na ozemlje Slovenskega Primorja. Ta odred se je odlikoval prav posebno v poslednjem sovražni ofenzivi, ko je bil razbit še poslednji poskus fašističnih topov in njihovih hlapcev, da bi uničili narodnoosvobodilne sile v zahodni Sloveniji.

Drugi mornariški odred — mornariški odred Koper — se je, ko je najprej jeseni in pozimi 1944. leta končal vse priprave, spomladis 1945. leta lotil mnogočne mobilizacije v Istri in je pridobil vse ljudstvo za narodnoosvobodilno gibanje ter vključil v gibanje tudi napredne italijanske ljudske množice, prvenstveno delavce v Izoli.

In voči 14. aprila je odred vpadel v Izolo in razorozil odred italijanskih vojakov, skupino esescev in četo-fašistične milice. Z zaplenjenjem orozjem je popolnoma oborozil svoje borce. Nato je z nenehnim patruljiranjem blo-

kiral vsa oporišča na obali Slovenske Istre. 28. aprila je prvi vredil v Izolo in Izolico, pregнал našo mornariško skupino.

Pri mornariški odred v sestavu XXX. divizije se je neprerogoma bojeval hkrati z drugimi edinicami zlasti proti Nemcem in četnikom, ki so po osvoboditvi Srbije prenesli svoje zločinsko delovanje na ozemlje Slovenskega Primorja. Ta odred se je odlikoval prav posebno v poslednjem sovražni ofenzivi, ko je bil razbit še poslednji poskus fašističnih topov in njihovih hlapcev, da bi uničili narodnoosvobodilne sile v zahodni Sloveniji.

Drugi mornariški odred — mornariški odred Koper — se je, ko je najprej jeseni in pozimi 1944. leta končal vse priprave, spomladis 1945. leta lotil mnogočne mobilizacije v Istri in je pridobil vse ljudstvo za narodnoosvobodilno gibanje ter vključil v gibanje tudi napredne italijanske ljudske množice, prvenstveno delavce v Izoli.

In voči 14. aprila je odred vpadel v Izolo in razorozil odred italijanskih vojakov, skupino esescev in četo-fašistične milice. Z zaplenjenjem orozjem je popolnoma oborozil svoje borce. Nato je z nenehnim patruljiranjem blo-

V TRST JE PRVI VPLUL PČ-8

Bila je temna noč, je pripovedoval, »od obzorja do obzorja so se podali gosti oblači, močan jug je metal valove čez pramec našega Udarnika«. Na povejnjem mostu sta stala poleg mene moj namestnik Nikola Fabjančič in kmilar. Na pramecu, kjer je imela službo druga izmena v Izvidnik, drugi mornarji pa so, popolnoma opremljeni v prizadovljivosti št. 2, polezali v podpalubje. Nekateri so klepetali, da bi ustvarili kaj novega v boljšega.

Panes že imamo velike ladje, v katerih se ne gradijo samo velike sodobne trgovske ladje, marveč tudi komplikirane pomorske vojne enote. Danes že povejo po našem Jadranu vojne ladje, ki so jih ustvarile roke naših delovnih ljudi. Na tisoče novih, mladih, toda zmožnih ka-

luke in najvažnejše pomorske poti od vseh mogočih min. To je kaj težavnega dela, ki zahteva mnogo spremestnosti in skušenj. Naši ljudje so vse to obvladali. Isti ljudje, ki so šli v vojno goloroki, so šli po vojni, prav tako goloroki, na delo, da bi zgradili tisto, kar je vojna uničila, pa tudi, da bi ustvarili kaj novega v boljšega.

Zmagovali so vse to obvladali, da bi ustvarili kaj novega v boljšega. Danes že povejo po našem Jadranu vojne ladje, ki so jih ustvarile roke naših delovnih ljudi. Na tisoče novih, mladih, toda zmožnih ka-

luke in najvažnejše pomorske poti od vseh mogočih min. To je kaj težavnega dela, ki zahteva mnogo spremestnosti in skušenj. Naši ljudje so vse to obvladali, da bi ustvarili kaj novega v boljšega.

Poznam, da je bila prva luka zaprta z minski pasom in so nam pokazali, da lahko plovejo.

Oko bi bili tuji, posteno bi do 20. septembra 1944. leta dalje razvila mornariška skupina, sestavljena izključno iz Slovencev, v dva močna mornariška odreda s štabom skupine neposredno pri štabu IX. korpusa. Prvi odred je bil lot operativna edinica vključena neposredno v sestavo XXX. divizije, drugi — mornariški odred Koper — pa je izvajal samo-

stojne akcije na terenu, in sicer na sektorju od rečice Mirne do Trsta.

Pri mornariški odred v sestavu XXX. divizije se je neprerogoma bojeval hkrati z drugimi edinicami zlasti proti Nemcem in četnikom, ki so po osvoboditvi Srbije prenesli svoje zločinsko delovanje na ozemlje Slovenskega Primorja. Ta odred se je odlikoval prav posebno v poslednjem sovražni ofenzivi, ko je bil razbit še poslednji poskus fašističnih topov in njihovih hlapcev, da bi uničili narodnoosvobodilne sile v zahodni Sloveniji.

Drugi mornariški odred — mornariški odred Koper — se je, ko je najprej jeseni in pozimi 1944. leta končal vse priprave, spomladis 1945. leta lotil mnogočne mobilizacije v Istri in Izoli.

Panes že imamo velike ladje, v katerih se ne gradijo samo velike sodobne trgovske ladje, marveč tudi komplikirane pomorske vojne enote. Danes že povejo po našem Jadranu vojne ladje, ki so jih ustvarile roke naših delovnih ljudi. Na tisoče novih, mladih, toda zmožnih ka-

luke in najvažnejše pomorske poti od vseh mogočih min. To je kaj težavnega dela, ki zahteva mnogo spremestnosti in skušenj. Naši ljudje so vse to obvladali, da bi ustvarili kaj novega v boljšega.

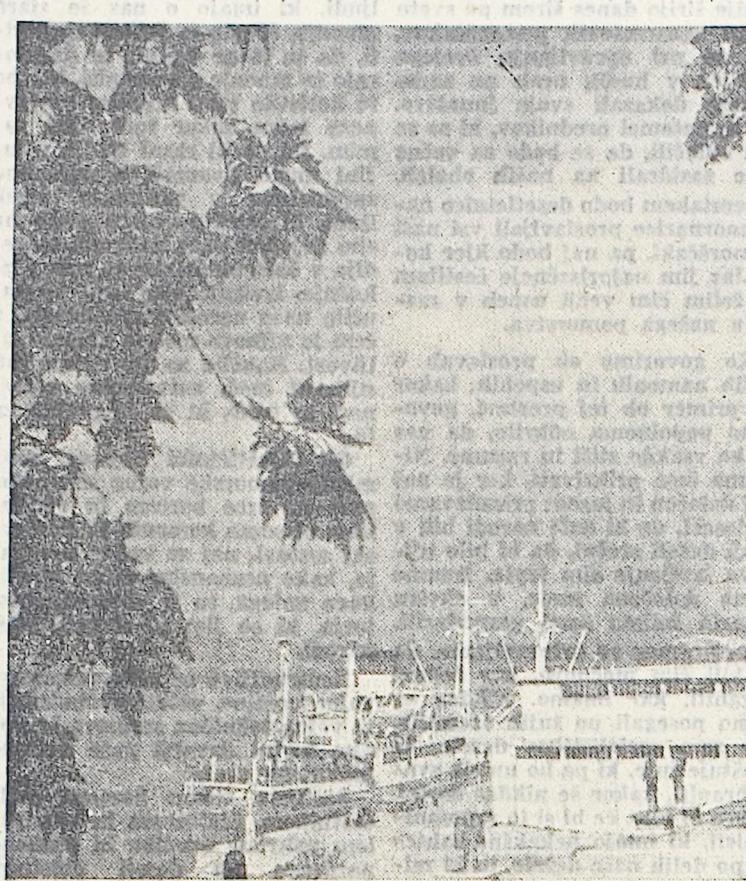
Naši mladi mornarji so budno na straži v obrambi svoje domovine in njenje socialistično izgradnjo.

Panes že imamo velike ladje, v katerih se ne gradijo samo velike sodobne trgovske ladje, marveč tudi komplikirane pomorske vojne enote. Danes že povejo po našem Jadranu vojne ladje, ki so jih ustvarile roke naših delovnih ljudi. Na tisoče novih, mladih, toda zmožnih ka-

luke in najvažnejše pomorske poti od vseh mogočih min. To je kaj težavnega dela, ki zahteva mnogo spremestnosti in skušenj. Naši ljudje so vse to obvladali, da bi ustvarili kaj novega v boljšega.

Naši mladi mornarji so budno na straži v obrambi svoje domovine in njenje socialistično izgradnjo.

Panes že imamo velike ladje, v katerih se ne gradijo samo velike sodobne trgovske ladje, marveč tudi komplikirane pomorske vojne en

Novo-koprsko tovorno pristanišče, kakor se ponuja vsak dan radovno očem številnih domačinov in tujcev raz Nabrežje Patricea Lumumba (Belveder)

O NASTANKU, RAZVOJU IN PERSPEK TIVAH KOPRSKEGA PRISTANIŠČA

SANJE SO SE URESNIČILE ...

bližno 30 tisoč kvadratnih metrov zaprtega skladničnega prostora in okrog 52 tisoč kvadratnih metrov drugih manipulativnih površin, na katerih sušijo med drugim tudi les, namenjen izvozu. Prav sedaj pa rastejo, kakor gobe po dežju, veliki jekleni rezervoarji za uvoženo surovo jedilno olje. Sedem tisoč ton ga bodo lahko sprejeli hkrati.

Ob sami obali ima koprsko luka najsodobnejše naprave za pravocasno dozorevanje sadežev. Zelene banane v treh dneh dorajo in v februarju bo naš trg že pol etiopskih paradižnikov, ki bodo dozoreli v Kopru.

No, če omenimo še, da spada podjetju Luka Koper tudi hladilnična v Dekanah, ki zmore hkrati vskladišči tovor enega tovornega vlaka v celice, kjer je temperatura zraka 35 stopinj Celzija pod nišo, potem smo v glavnem dobili površin obris dejavnosti podjetja, ki spreminja lice Koprja in mu daje vse bolj pomorski značaj.

*

V pomorskom prometu Slovenija nismo imeli nikakršnih tradicij, dandanes pa naši pristaniški delavci presegajo norme, ki imajo mednarodno veljavo. Tudi v za 50 odstotkov krajiščem času, kot je po mednarodnih normativnih določen, raztovorijo ladjo samo zato, da bi se čimprej zvrstile številne ladje, ki vsakodnevno iščejo navez ob koprskem tovornem pristanišču. In prav zaradi tega slovi koprsko luka kot ena izmed najbolj »hitrih«.

A ne samo to, koprsko luka je postala osrednja jugoslovanska luka za sprejem hitro v lahk po pokvarljivega blaga, kjer je še posebej potrebna nagla in pazljiva manipulacija z občutljivim tovonom.

Slišali smo, da rezani les nikjer tako hitro ne »zori« kot prav pred koprskim pristaniščem, kjer ga nenehno preprihavajo sape. In ta ugotovitev je nadvise ljuba izvoznikom in prevzemalcem. Zato je vedno več zanimanja za pretvor lesa skozi Koper.

Koprčani z zanimanjem opazujejo okrog 10. v mesecu prvez

lepe bele ladje-hladilnik »Echo«, kov višjo ceno, kot vsako drugo. Vsak mesec namreč odpelje iz konkurenčno blago. To pa je Kopra v Veliko Britanijo velike vzpodbudilo naše izvoznike, ki količine svežega in ohlajenega bodo kupili štiri takšne ladje, ki

to so uredili v njej tudi velepraznino kave, ki je zaradi izvrstne prazenje mešanice že zaslovela po vsej državi. Ta velepraznina pa je šele začetek ustanavljanja obratov, ki bodo predelovali blago iz prekomorskih dežel in nato odpeljali gotove izdelke potrošnikom v Jugoslaviji ter v druge evropske države.

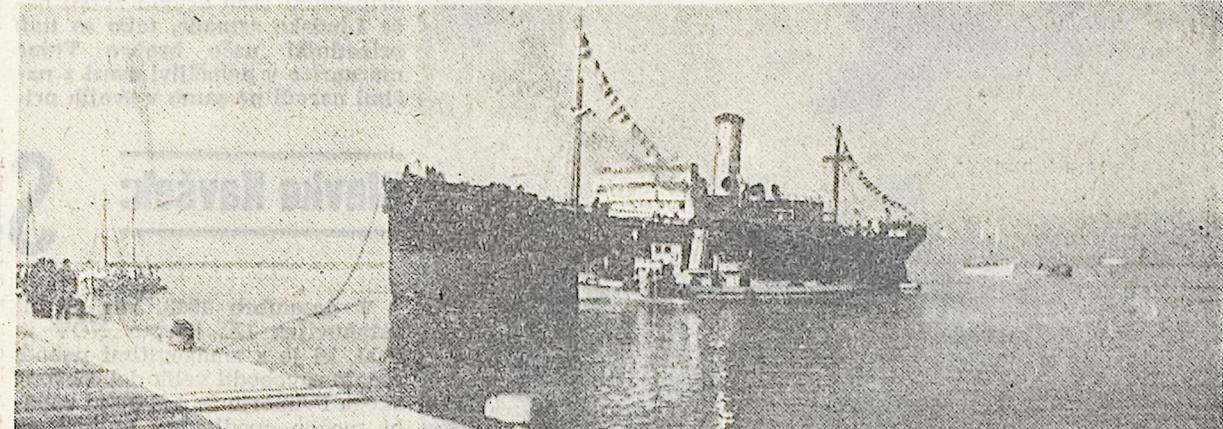
Za iz teh kratkih podatkov je razvidno, da je koprsko luka krepko poseglja v gospodarsko življenje ne samo Slovenije in Jugoslavije, pač pa tudi v gospodarsko življenje Avstrije, Češkoslovaške in Madžarske.

Luka Koper ima v daljnjem načrtu svojega razvoja urediti skladniča za pretovor rude iz čezmorskih dežel in izdelkov slovenske težke industrije, ki si vse bolj razširja trg v inozemstvo. Tako bodo na ravnicah Skocjanskega zaliva v bližnji bodočnosti gore rude in koksa, ki ga bodo — ko bo prisopihal vlast tudi v Koper — sproti odvajali naročnikom.

Da, železnica — to je sedaj vprašanje. Toda o tem je bilo že dovolj govora in ne ostane nam drugega kot da nekoliko počakamo. Toda morda bomo že ob letu zapisali, da mladinske delovne brigade krčijo pot novi železniški trasi, ki bo omogočila še uspešnejši razvoj koprsko luke.

Kako smo gradili koprsko luko: velik delež pri tem je vsekakor imel velikan »Veli Jože«, ki je s svojimi orjaškimi žapami kar tako milogrede prenašal in pokladal na mesto ogromne bloke železobetona za prve metre operativne obale

mesa, ki je tako strokovno nato- bodo iz Kopra v Anglijo vozile vorjeno, in prepeljano po morju, jugoslovansko meso. Koprsko luka je edina, ki izkra- na londonskem trgu za 25 odstot- cava velike količine kave in za-

Dne 7. decembra 1958 — pred komaj štirimi leti torej, je bilo slovensko predanih namenu prvih 135 m operativne obale novega koprskoga pristanišča. Trdo in naporno je bilo delo v začetku, pa vztajno in pogumno je moralno biti, dokler nista ekonomski zagon in že tudi nuja prebil led in je vse bolj naraščajoči promet sam po sebi prevezel pobudo za nadaljevanje izgradnje novih luških zmogljivosti. Na slike: za Koprčane kaj veličasten pogled na prvo čezoceansko, ki so jo lahko pozdravili in privzel ob obalo svojega mesta tisto decembrsko nedeljo pred štirimi leti. Odtek se jih je ob pomolu zvrstilo že ničkalo, pa se nam danes zdi samo po sebi umetno nujnost, če jih vidimo kar po več hkrati, ki čakajo na manipulacijo s tovorm.

Bogat delež pri izgradnji novega koprskoga tovornega pristanišča gre prav gotovo velikemu sesalnemu bagru »Petru Klepu«, ki ga je za nekdajno Vodno skupnost zgradila Piranska ladjedelnica

PIRANSKA LADJEDELNICA VEDNO POMEMBNEJŠI ČINITELJ V NASEM POMORSKEM GOSPODARSTVU

PRIZNANJE DOMA IN NA TUJEM

Rast in vzpon piranske ladjedelnice je kot na dlani: še pred nekaj leti so na utesnjem prostoru piranske ladjedelnice v portoroškem zalivu izdelovali skromne lesene barke. Tukrat je na seznamu naših ladjedelnic zavzemala piranska skromno mesto nekje na repu našega ladjedelstva in le malokdo je slutil takrat tako zavidljivo rast in tako nagel vzpon te gospodarske organizacije. Največja zasluga za razvoj ladjedelnice gre vsekakor podjetju Splošna plovba, v katerem sestavu je bila ladjedelница vse do odcepitve leta 1960. Rezultat te gospodarske združitve s Splošno plovbo je bila dokaj bogata dedična osnovna sredstva, predvsem sodobne ladjedelske opreme, ki je postala osnova za afirmacijo piranske ladjedelnice doma in v tujini. No, brez izrednih naporov in nesobično pozrtvalnosti ter posebej omembe vredne enotnosti kolektiva, tudi sodobna mehanizacija ne bi odtehtala uspehov ladjedelnice, ki je v tako kratkem razdobju postala doma in v tujini pojem kvalitetnih in hitrih uslug. Seveda se pozrtvalno delo piranskih ladjedelcev zreali tudi v ekonomskih pokazateljih, saj so sajno v minih dveh letih podvajili realizacijo — od ene milijarde dve sto milijonov v letu 1961 na dve milijardi štiri sto milijonov v tem letu.

Ce vas bo zanesla pot na delovništvo Piranske ladjedelnice, kjer od jutra do pozni popoldanskih ur držajo avtomatska kladi in oglušjujoče piskajo varilni aparati, boste lahko že na prvem delovnem mestu zvedeli glavni vzrok za tako zavidljivo delovno vmeno in za tako tenkočutno osebno odgovornost posameznikov do delovnih nalog. Poznavalci razmer v Piranski ladjedelnični bodo brži, kar je za kolektiv spričo pospešenega dela pri novograd-

njah dokaj odgovorna obveznost. Vendar je uprava podjetja na rednih sestankih z vodji sektorjev in kasneje v povezavi s celotnim kolektivom, dobila soglasno potrdilo, da so ladjedelci pripravljeni prevzeti vsa ponujena dela, kajti letosnji izredno »napet« proizvodni plan terja od kolektiva še posebno velike napore. Ker se vse doslej — vsaj po krividi kolektiva ladjedelnice — ni zgordilo, da bi zatajili pogodbene obveznosti, so tudi naročniki remontnih del prepričani, da bodo njihove ladje temeljito »pozdravljene« zabrazdale morje najkasneje ob dolochenem terminu. Vendar je znano, da so piranski ladjedelci doslej kontnali tudi vse novogradnje pravočasno, kar dokazuje primer zadnje splovitve ladje za Indonezijo, ki je dobila novo plovno enoto cela dva meseca pred določenim terminom.

Tudi prehod na nov gospodarski sistem, čeprav novi instrumenti ladjedelcem niso posebno naklonjeni, ni povzročil Piranske ladjedelnični posebnih težav. Vodstvo podjetja je skupno z organi delavskega samoupravljanja doslej uspelo prebroditi vse težave, čeprav so visoka odpplačila za načete kredite itd. še vse do ned. — na v dokajnji meri hromili poslovanje podjetja.

IZDELKI
PIRANSKE LADJEDELNICE
ŠE NISO ZATAJILI

Klub kratkotrajnim izkušnjam pri gradnji večjih železnih plovnih enot se lahko piranski ladjedelci postavljajo z izredno kvaliteto svojih izdelkov. Vsaj doslej še ni bilo primera, da bi prigovori celo najbolj zahtevnih tujih odjemalcev omajali tako dragocen ugled, kakor je pojem kvalitete. Najbolj zahtevno preizkušnjo je kolektiv nedvomno prestal z izgradnjo vlačilca za Dónavski Lloyd v tem letu. Ta največji plovni objekt te vrste na Donavi s tremi motorji, vsak po 600 KS, bojda prinaša lastniku zelo lepe dohodek, saj je neumorno »vredzen« v 18 vlečnic po 1000 ton vsak.

Koristne izkušnje za gradnjo tako zahtevnih plovnih objektov so si pridobili ladjedelci iz Pirane posebno v minulem letu, ko so izdelali vrsto večjih železnih ladij za domače in predvsem za tujih naročnikov Iz Pakistana ter dve 950-tonski lađi za Indonezijo — eno izmed teh dvojic so splovlili pred dnevi — so pomenile za kolektiv trdo vredkušnjo. Pospešeno so se lotili tudi del pri gradnji še bolj zahtevne plovne enote — 2500-tonške specjalne ladje za

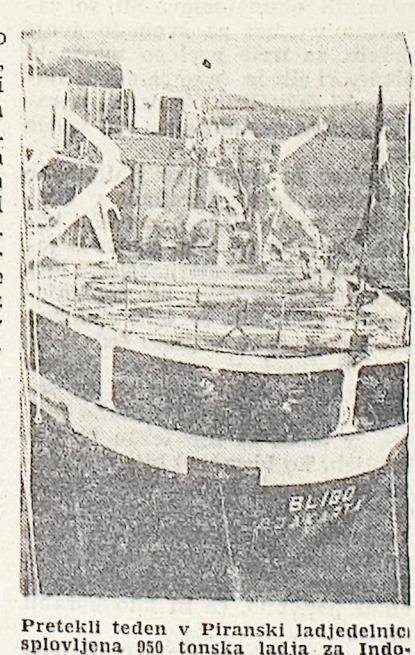
prevoz živine za dansko ladijsko družbo Clausen. Velja še omeniti, da bo to edina ladja te vrste, ki bo po doslej znanih podatkih zgrajena v komaj štirih mesecih. Uspešno izvajanje del je bila glavna pobuda, da je ista družba pripravljena naročiti v Piranski ladjedelnični še eno ladjo te vrste.

Ce omenimo še gradnjo 2 vlačilcev za naročnike iz Gvineje, ne moremo tudi mimo pogajanja z naročniki iz Ceylona, ki se prav te dni pogajajo s piranskimi ladjedelci za izdelavo petih železnih ribičkih ladij. Glas o solidni in ceneni izdelavi železnih plovnih objektov je segel tudi v Tunis in celo v dalmajno Indijo, katere zastopniki se prav tako pogajajo s Piranskim ladjedelnično za izdelavo dokaj zahtevnih ladij.

Nič čudnega torej, če spričo takoj zahtevnih naročil tujih odjemalcev živni pred štirimi leti začeta gradnja 1000-tonskih železnih ladij-vlečnic — za Donavski Lloyd in za Rečno brodarstvo v Beogradu — samo še v spominu ladjedelcev, ki so se takrat leta 1958 — prvič sponzorili že železno gradnjo ladij.

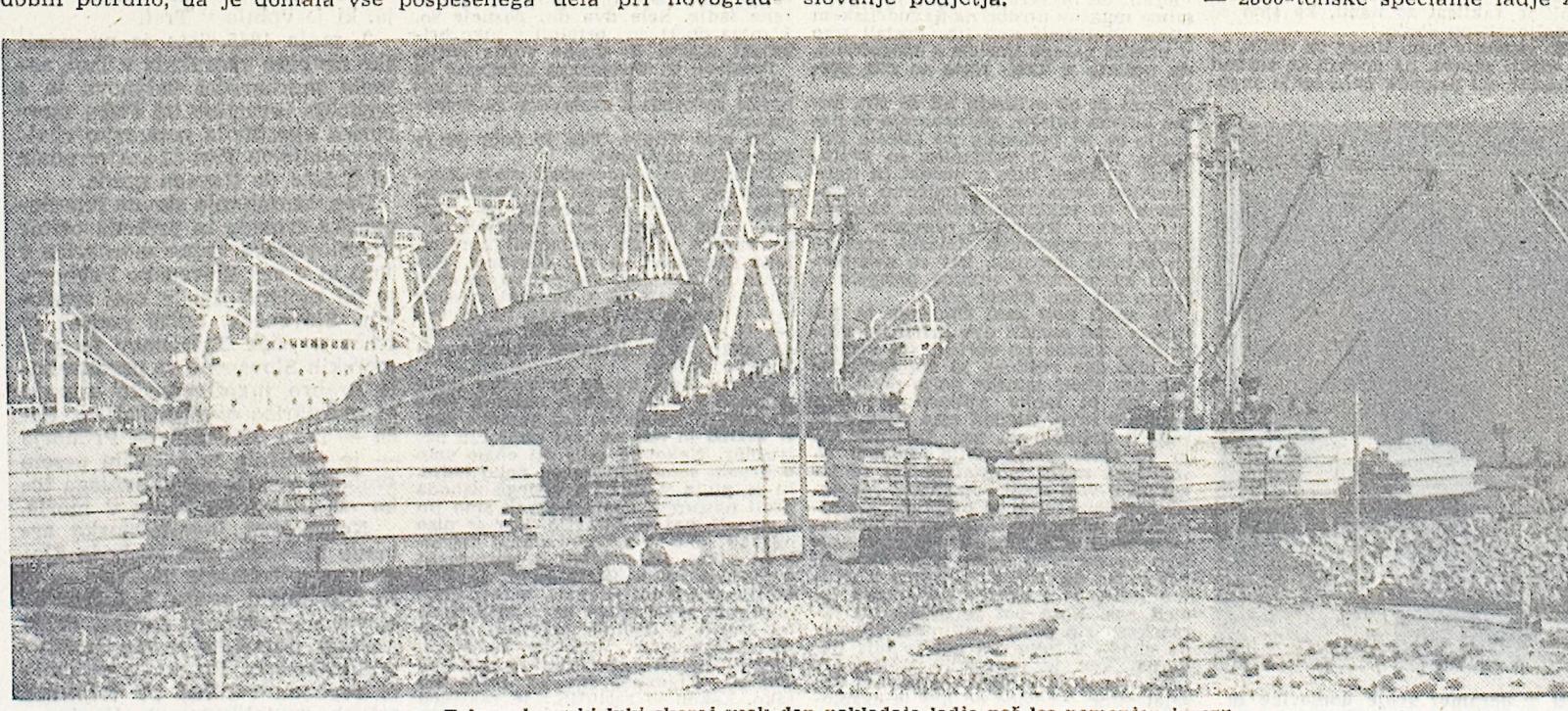
NEKAJ TRPKIH NA RAČUN KOOPERANTOV

Povsem razumljivo je, da tako velika gospodarska organizacija z dokaj pestrim in specifičnim značajem dela ter poslovanjem, kot je Piranska ladjedelница, ne bi mogla shajati brez kooperantov, torej brez poslovnih partnerjev izven podjetja. Razen občasnega sodelavcev neposredno na delovišču — za očiščevalno dela, pleskanje ladil, cevarkska dela itd. — ima podjetje svoje stalne kooperante tudi med našimi največjimi tovarnami. Med-

Pretok teden v Piranski ladjedelnični sodelovanju 950 tonske ladja za Indonezijo nosi ime »Bilgo«, matična luka pa je Džakarta

tem ko jih poslovno sodelovanje ljubljanskog Litostroja, ki jim med drugim dobavlja celo glavno opremo, kot so ladijski stroji tipa Burmeister, povsem zadovoljuje, ne bi mogli trdit tega za nekatere ostale kooperante, med katerimi se posebno ne odlikujeta tovarni Jugoturbina v »Rade Končar« iz Zagreba. Razen tega, da ima ladjedelница precejšnje težave z temi kooperanti z stran premalo doslednega izpolnjevanja pogodbnih obveznosti, niso izdelki teh tovarn preveč všeč niti investitorjem zgolj zaradi tega, ker te tovarne ne vzdružujejo servisnih služb, ki so še kako pomembne za naročnike la-

Tako v koprski luki skoraj vsak dan nakladajo ladje naš les namenjen izvozu

OSEM LET SLOVENSKEGA POMORSKEGA PODJETJA SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

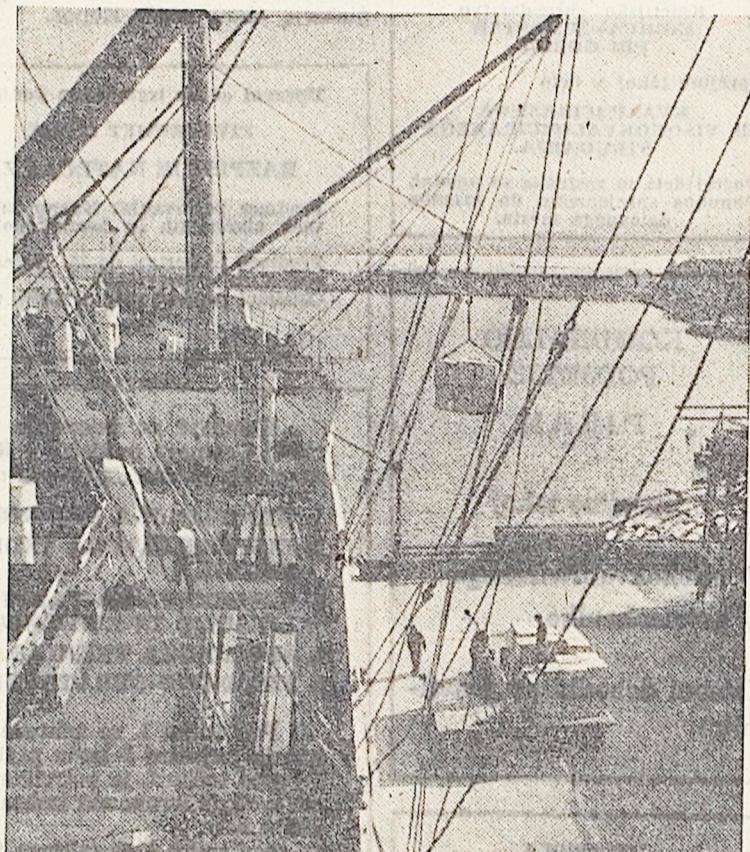
V MIRNO MORJE, DEVETA BRAZDA!

VČERAJ, DANES, JUTRI... ŽE CELIH OSEM LET BRAZDAJO JEKLENE LEPOTICE PIRANSKE SPLOŠNE PLOVBE SVETOVNA MORJA... ČEZ POLDNEVNIKE IN VZPOREDNIKE, PO PRIPEKI EKVATORIALNIH VODA VODI POT KRIŽEM PO NEPREGLEDNIH RAZSEZNOSTIH OCEANOV NAŠE VRLE POMORŠČAKE, KI JIM JE DOMAČINA SAMO ZAMOLKLA PESEM LADIJSKIH SIREN, JEKLENI ZV'IN ORJAŠKIH MOTORJEV IN BRNENJE ŽERJAVOV. PESEM SLEDNJIH, KI S SVOJIMI ORJAŠKIMI LOVKAMI NAKLADAJO IN RAZKLADAJO TOVORE DOMALA V VSEH SVETOVNEM PRISTANIŠČIH, JE NAJSLAJŠA IN NAJBOLJ OBETAJOČA: POMENI ZASLUŽEK IN KRUH ZA POMORŠČAKE IN NJIHOVE DRUŽINE, POMENI DELO ZA VSE, KI STREŽEJO LADJAM IN NJIHOVIM TOVOROM KJERKOLI NA MORJU ALI NA KOPNEM, POMENI KONČNO BLAGOR ZA VSO NAŠO SKUPNOST. TODA TOKRAT JE NAŠE ZADOVOLJSTVO DVOJNO: LAJKO NAMREČ TRDIMO, DA smo zares postali LJUDSTVO POMORŠČAKOV, KAJTI ŽE LEP ČAS NE PREVAŽAMO ZGOLJ LASTNIH TOVOROV, NE STREŽEMO SAMODOMAČIM POTREBAM, AMPAK JE MORJE IN POMORSTVO POSTALO NAŠ STALNI VIR ZASLUŽKA, IN USLUGE, KI JIH NUDIMO DRUGIM, PRINASAJO NAŠI SKUPNOSTI IZ LETA V LETO LEPŠE DOHODKE, ZATO SMO TEM BOLJ PONOSNI, DA IMAMO V TEH PRIZADEVANJIH LEP DELEŽ TUDI MI. SPLOŠNA PLOVBA PIRAN, DANES DRUGO NAJVEČJE POMORSKO PODJETJE V DRŽAVI, JE NAMREČ S SVOJIMI ŠESTNAJSTIMI PRETEŽNO SODOBNIMI LADJAMI, KATERIH NOSILNOST ZNAŠA 112.680 BRT, NA NAJBOLJŠI POTI, DA BO KLJUB NE RAVNO DOBRIM KONJUNKTURNIM POGOJEM V SVETOVNEM MERILU, POSTALA Z NABAVO NOVIH LADIJ ŽE OB KONCU TEGA PETLETNEGA ODOBRA PRAVA VELESILA NA MORJU TER SE BO ZMOGLIVOST NJENEGA LADJEVJA POVEČALA NA 176.000 BRT.

PRVOROJENČEK DECENTRALIZACIJE V POMORSTVU

Ko je bilo 22. septembra 1954. leta ustanovljeno z odločbo OLO Koper podjetje Splošna plovba Piran, je bila hkrati nakazana tudi v pomorstvu pot k decentralizaciji našega pomorskega gospodarstva. Započela prejšnjega podjetja »Slovenija linije« je bila sicer skromna: tri ladje — »Martin Krpan«, »Gorenjska« in »Rog« — s skupno nosilnostjo okrog 8500 BRT pa so svoje poslanstvo v novih pogojih opravile nadvse zadovoljivo. To je bil lep prispevek v naših gospodarskih in političnih prizadevanjih po decentralizaciji v pomorstvu ter hkrati opravičilo in pobuda za nastanek vrste pomorskih podjetij ob vsej jugoslovenski obali. Čeprav so vsa novo ustanovljena podjetja dobila od prejšnjega centraliziranega podjetja Jugoslovanske linijske plove pretežno stare trampere, lahko v tem obdobju, katerega rezultat je bila zdrava medsebojna konkurenca, beležimo preporod naše trgovinske mornarice, ki bi brez takšne razvojne poti gotovo bila daleč za današnjim razvojem.

Tudi Splošna plovba je dobila po tej poti pet starih tramperev, ki so se kljub ugotovitvi, da preživljajo zadnja leta rentabilne plove, v dobro organiziranem podjetju uspešno vključili v trampersko plovbo. Zato je tudi tem veteranom, katerih del so že izločili iz plove in jih nadomestili s sodobnimi in hitrejšimi ladji, pripravili lep delež zaslug za tako hitro in uspešno afirmacijo Splošne plove v svetovnem merilu. Dobri konjunkturni pogoji v pomorstvu na splošno, so bili pomemben činitelj, da se je kolektiv Splošne plove odlo-

Ena izmed znanih trojic BBB Splošne plove Piran, lepa M/L »Bohinj«, naklada v novem koprskem tovornem pristanišču generalni tovor za številna pristanišča po vsem svetu

pridobitev klasifikacije zaradi visokih stroškov popravil ne-rentabilnega. Uspešno poslovno leto 1957 pa so pri Splošni plovbi zaključili s prevzetjem ladje »Dubrovnik«, s čimer se je njena flota povečala na 10 ladji s skupno nosilnostjo 47.371 BRT.

»ZLATO« ODOBBOJE V POMORSTVU

Leta 1958 in 1959 veljata v svetovnem pomorstvu za obdobje največjega vzpona in najvišjih prevoznih. Sueška kriza je bila samo še prispevek, da je v tem nemirnem času novih odkritih spopadov med velesilami, vrednost pomorskih prevozov kotirala takoj visoko.

Ta okolnost in dejstvo, da so v tistem času prevažale tuje ladje še okrog 60 odstotkov jugoslovenskih tovorov, je privedla do sklepa, da se mora trgovinska mornarica v času drugega petletnega načrta primerno razviti in modernizirati. Splošna plovba je takrat dobila kredit in v puljski ladjedelnici so kmalu zatem zdrsele v morje tri 10.000-tonске ladje z matičnim pristaniščem v Piranu. V tem obdobju je bilo pri Splošni plovbi zaposlenih že 550 ljudi, s prevozom Piranske ladjedelnice, ki so jo z dobro zastavljenim delom kmalu preusmerili od gradnje skromnih lesnih ladij na gradnjo železnih prekoceank, se je število zaposlenih povečalo za nadaljnih 120 oseb. Večkratno povečanje pomorskega prometa in že omenjeni ugodni konjunkturni pogoji, pa so kolektiv Splošne plove privedli do spoznanja, da bi v danih pogojih veljalo preiti od takratnega manj dohodnega tramperskega poslovanja na kombinirano trampersko-linijsko. Zal takrat Splošna plovba zaradi nepopolnega plovnega parka še ni bila v stanju povsem ustreči tej težnji, čeprav sega prvi po-

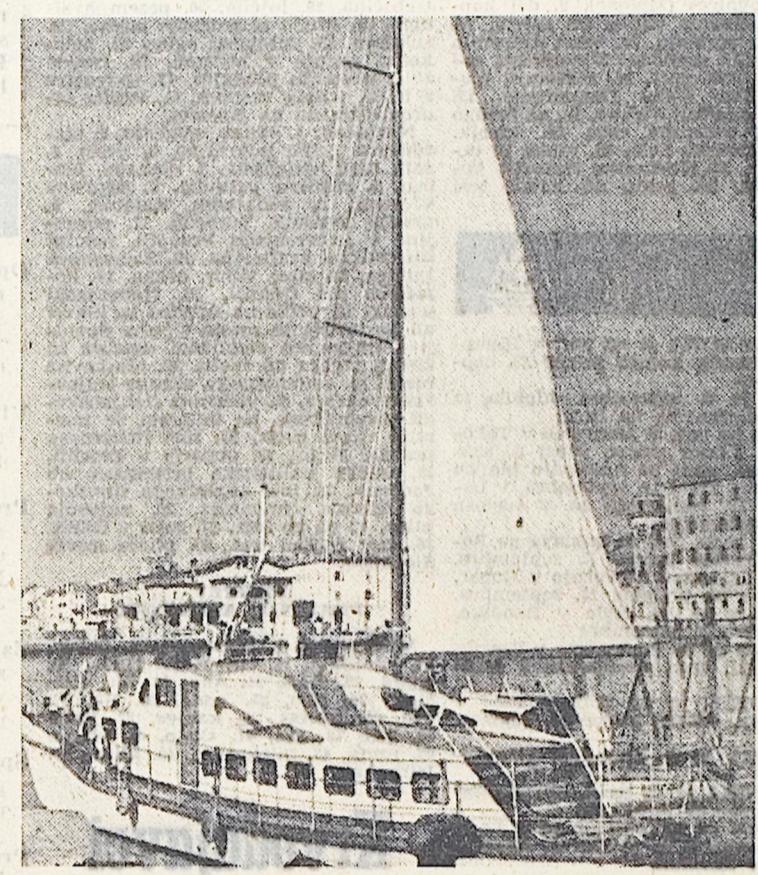
skus uvajanje linijske plove v leto 1955, ko so organizirali linijo v pristanišča Rdečega morja. Neuspehi je doživel tudi program linijske plove (politično ozadje) za Daljni vzhod (LR Kitajska), bore malo pa je prizadevanja Splošne plove podprtih njihov večji partner Jugolinija, kateri nekolajno odnosi so povzročili kasneje našemu pomorstvu še precej nevesčnosti.

Napori za uveljavitev Splošne plove na linijskih progah pa so bili vendarle kmalu zatem kronani z uspehom. K temu je precej pripomogla možnost za nabavo novih ladij na Japonskem in hkrati zelo nizke cene ladij »iz druge roke«, ki so v tem obdobju ponovne krize na pomorskom tržišču dosegla skoraj vrednost ladij za staro železo. Rezultat teh prizadevanj je bila nabava nove ladje »Piran« na Japonskem ter nakup znanih trojic »Bohinj«, »Bled«, »Bovec«. Vse te ladje so z odličnimi karakteristikami linijskih ladij postale hrbitenica dobro organizirane linijske plove. Brza

skoprskim pristaniščem. Ne le dejstvo, da je to pristanišče za nadaljnji razvoj Splošne plove izredno važnega pomena, ampak tudi splošni interes naša zunanje trgovine dobesedno terjajo takšno sodelovanje. In oba partnerja nikakor ne oklevata z najbolj širokopotezimi oblikami vzajemnega dela. To sta dokazala že ob prvih linijskih prevozih Ko-

po poti ekonomičnosti in dobre organizacije poslovanja

Znano je, da je piranska Splošna plovba na področju decentralizacije upravljanja dosegla lepe uspehe že 1960. leta, torej daleč pred ostalimi pomorskimi podjetji. Ce upoštevamo posebne okolnosti, v katerih živi in dela kolektiv,

Značilen motiv iz našega Pirana, kjer ima svoj sedež Splošna plovba

Načrti Splošne plove v Piranu, kjer so si tudi s temeljito notranjo reorganizacijo in izboljšanjem delom uprave itd., o čemer bo govorila kasnejše, zagotovili široko perspektivno pot, so tem bolj realni, ker razpolaga podjetje že danes z dvanajstimi pretežno modernimi tovornimi ladnjami, njihova prizadevanja po modernizaciji flote pa so bila kronana z nabavo 18.500-tonske »Bele Krajine«, največje tovorne plove enote pri nas.

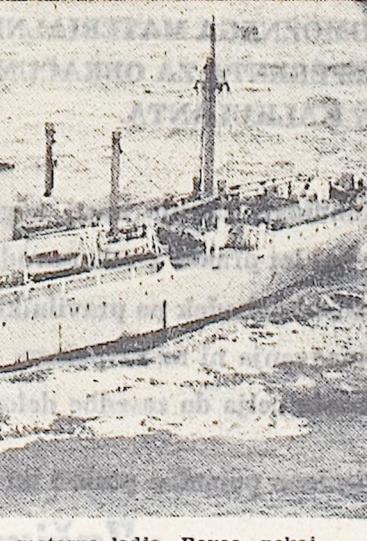
Velja še omeniti, da sta trenutno v puljski ladjedelnici »Ulijanik« v gradnji dve nadaljnji 8500-tonski ladji. Tako poteka program perspektivnega razvoja Splošne plove povsem načrtno in to je tudi najboljši dokaz in jamstvo, da bo ob zaključku tega petletnega obdobja razpolagala Splošna plovba že s 23 sodobnimi plovnimi enotami, katerih skupna nosilnost bo znašala 176.000 BRT — od tega bo 5 linijskih ladij za dolge relacije (44.000 BRT), 9 linijskih ladij za srednje relacije (54.000 BRT), 4 Bulk carrierji (37.000 BRT) in 5 tramperev z okrog 37.000 BRT nosilnosti skupaj. K temu naj navedemo še okrog 1000 BRT ladjevja obalne plove, ki ima prav tako v perspektivnem programu Splošne plove zagotovljen obstoj in modernizacijo.

Ob takšnih perspektivnih pokazateljih, in ob takšni strukturi ladjevja tudi ni prekrita trditev, da bo Splošna plovba Piran kot solidno zaokrožena celota kmalu povsem sposobna prebrdoti še tako labilnost na pomorskom tržišču in da tudi nihanje prevoznih ne bo ogrožalo njenega rentabilnega računa.

Slej ko prej pa si pri Splošni plovbi še nadalje prizadevajo za enoten in skupen nastop vseh sorodnih pomorskih podjetij na povsem enakovpravni osnovi, kajti še danes menijo, da je takšnih skupnih akcij premalo. Novo poslovno sodelovanje s plovbam na Dubrovniku in Kotoru pa kaže vse obveznosti: Splošna plovba Piran kot solidno zaokrožena celota kmalu povsem sposobna prebrdoti še tako labilnost na pomorskom tržišču in da tudi nihanje prevoznih ne bo ogrožalo njenega rentabilnega računa.

Vendar to še niso vse: Splošna plovba predvideva skleniti s koprskim pristaniščem pogodbo o skupni gradnji posebne obale za pristajanje njenih ladij, o gradnji dvonadstropnega skladnišča, ki naj bi razen prostora za skladljenje tovorcev imelo še prostore za odpremo in sprejem čezoceanskih potnikov s skladnišči za prtljago, pulti za carinski pregle, restavracijo, hotel itd.

Razen sodelovanja pri čezoceanskih linijah pa bosta podjetja sodelovali tudi pri razvoju pristanišča kot centra za uvoz južnega sadja. Uspešnost takšnega sodelovanja bo zagotovila Splošna plovba bei v svojem partnerju z nabavo več ladij-hladilnikov manjše tonaze ter bo njihovo poslanstvo — prevoz južnega sadja in drugih pokvarljivih tovorcev na področju Sredozemlja — še kako pomembna postavka v gospodarstvu obeh podjetij.

Ena izmed znanih trojic BBB Splošne plove Piran med vožnjo — motorna ladja »Bovec« nekaj pred tem, ko je na njej zaplapala naša zastava

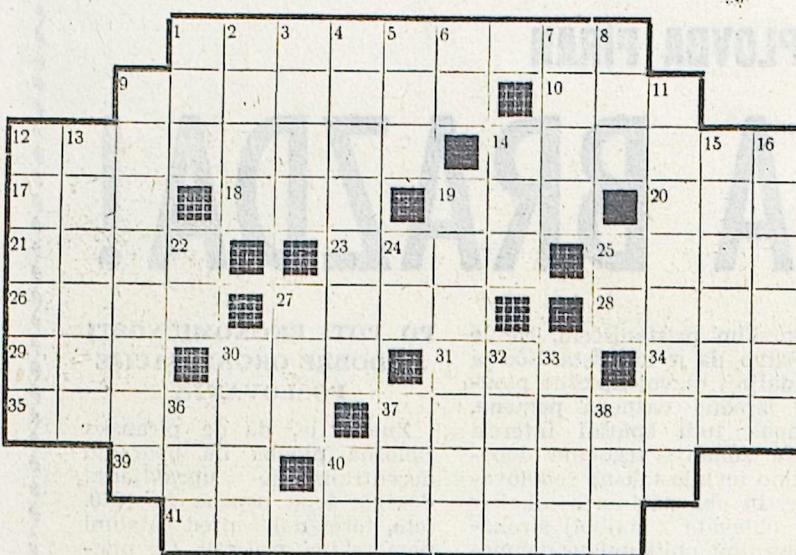
je tako smelo zastavljen na loga nedvomno pogumen koral — tembolj, ker so uspehi danes že prerasci pričakovanja in se tudi krenko zrcalijo v ekonomskih pokazateljih. S tem, da so posadke na vseh šestnajstih prekomornikih prevezle skrb za dobro gospodarjenje, so pristopili že marsikateri milijon in mnogo zdravih pobud v kolektivu je privelo v organizaciji dela, v štednji, kadrovani in drugod do zelo lepih rezultativ.

Tudi v upravi podjetja so v začetku tega leta zastavili vse sile, da bi z boljšo organizacijo dela, z boljšo kontrolo potrošnje materiala in predvsem s povečano osebno odgovornostjo zaposlenih ter s polurnim podaljšanjem delovnega časa tedensko itd. prebrodili nekatere težave, ki so jih nakazovali znatno nrevisoki upravnimi stroški. Razen tega so skrčili število zaposlenih za 76 oseb — 20 v administraciji, ostalo med nekvalificirano delovno silo v operativi — kar kaže že danes lep finančni efekt pri štednji. Nova sistemizacija mest in boljša organizacija poslovanja je odpravila tudi prejšnjo slabost, ko je precej ljudi bilo v rezervi, zato pa so sedaj bolje stimulirani ostali.

V napori za izboljšano notranjo organizacijo dela pa so dosegli posebno lep uspeh v sistemu tehnike operativnega planiranja, ki takšen, kakor je sedaj, pomaga odgovornim ljudem do natančnih podatkov v operativi (16 ekonomskih enot), ter v upravi, ki je razdeljena po sektorjih v pet ekonomskih enot. Hkrati so odpravili večernost pri zajemanju podatkov operativnega plana, ki so ga vskladili z zunanjimi zahtevami. To naloge je prevezla plansko analitična skupina, ki te plane zbirja in vsklajuje. Delavski svet podjetja je že sprejel sklep, da bodo z novim letom prešle povsem na nov in že preizkušen sistem tehnike planiranja, medtem ko bodo do konca novembra izdelali operativni plan za prihodnje leto.

To je le del odkritih rezerv, ki pa v tako velikem podjetju s tisoči zaposlenimi pomenijo že dragoceno postavko na poti ekonomičnega poslovanja ter dobre organizacije dela. Zato ni bojazni, da Splošna plovba letos ne bi izpolnila svojih planskih obveznosti, čeprav znaša letosnjico planska realizacija celih 7 milijard šest sto milijonov din, kar za več kot pol milijarde dinarjev presega lanskoletni plan realizacije. Boro Borovič

Križanka

Vodoravno: 1. popularna mlađa francoska filmska igralka, ki se je prvič pojavila v oddijeljenju filmu »Salem's čaravnice« (Mylene), 9. del kopnega, večinoma obdan od morja, 10. rudarsko opravilo, 12. eden na večjih in najlepših grebenov Dinarskega gorja, Crni gora, 14. francoski klasični slikar (Jean Dominique), 17. eden od danih otokov, 18. za pelugo največja evropska riba, 19. veznik, 20. makedonsko kolo, 21. tanka in ozarkska deska, 23. slavnostna dvorana, 24. kraljeva veža, 25. reka, ob kateri leži

Shakespeareovo rojstno mesto Stratford, 26. ime skladatelja Stravinskega, 27. del Vietnam, 28. sanitetna potrebitina, 29. ločilo, 30. pesem hvilnica, 31. grobo orientalsko suknje, 34. sukanec, 35. časopisni oglas, 37. belokoski sužnja v harem, 39. rogata žival severnih pokrajini, 40. sprevoljaz v živo, veselo vsebinu, 41. velika hidroelektrarna na Neretvi.

Napomeno: 1. stalno bivališče, 2. staraščna grška pokrajina, 3. geslo, 4. zofa brez naslanjanja, 5. neumen, blažen, 6. različna golotinka, 7. odprtina v steni, 8. neokreten, negiven, 9. uradni zapiski poročilo, 11. pokrajina v Jugozahodni Franciji, nekdaj samostojna kraljevina, 12. Samsonova ljubljenica, 13. silen vilar, orkan, 14. kopališče pri Opatiji, 15. ljubezenski pesek, 16. vedelinska skladba za klavir ali harmonijo, 18. mesto na Južni Španiji z načelno rednino, cinobra in živečim življem na svetu, 22. poslovna živila, 24. avtomobilsko društvo jugovzhodnega okraja, 25. začetnica Italijanskega pomorskega, po katerem imenuje »Novi svet«, 27. ime Italijanske pesnice Negri, 30. pogore v Tresali, 32. veliko italijansko pristanišče Giudranu, 33. ime angleškega filmskega igrača Guinnessa, 36. načinjava ptičia, ki pa ne leta, 37. reka v CSSR, 38. tujenško ime, 40. pijača staršev Slovanov.

BELA KRAJINA je na poti v Hampton Roads, kamor prispe 13. septembra BIHAC je 6. septembra odpula iz Masulipatnamu za Reko BLED je na poti iz Monroe v Takoradi, kamor prispe jutri, 8. septembra, nato pa nadaljuje plovbo in bo v Temi 14. septembra, v Lomeu 17. septembra in v Lagosu 20. septembra.

BOHINJ je na poti iz Dakanja na Reko, kamor prispe 8. septembra, nato pa nadaljuje vožnjo v Koper, kamor bo prispeval 15. septembra, od tam pa bo plula v Benetke, kjer bo 18. septembra.

BOVEC je do 18. septembra v Buenos Airesu, kjer manipulira s tovorkom DUBROVNIK je na poti iz Ploč v Emden, kamor prispe 14. septembra ČORANKA je v japonskih pristaniščih GORENSKA je na Reki, kjer naklada tovor za Bengahzi KOROTAN je na poti iz Amerike v Sredozemje in prileže 13. septembra v Savonu LJUBLJANA je 31. avgusta odpula iz Zdanova za Jugoslavijo MARTIN KRPAN je v Ravenni, kjer manipulira s tovorkom PIRAN je 31. avgusta priplula v Piran POHORJE je 31. avgusta priplula v Monfalcone ROG je 31. avgusta odpula iz Lenigrada za Italijo TRBOVLJE je na sridišču v Singapurju ZELENGORA je v Zdanovu, kjer naklada tovor za Jugoslavijo

RAZPIS

Komisija za razpis mest direktorjev gospodarskih organizacij pri ObLO Koper razpisuje

MESTO UPRAVNika

Obrtna delavnica
»Graverstvo«, Koper

Pogoji: graverski mojster s 5-letno prakso.

Rok za prijave na razpis je 15 dni od dneva objave oziroma do izpolnitve delovnega mesta.

Ponudbe (koljkovane s 50 din državne takse) pošljite na ObLO Koper, komisiji za razpis mest direktorjev.

Razpis

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA KOPER razpisuje delovno mesto

POMOČNIKA RAVNATELJA

Pogoji: fakultetna izobrazba z najmanj pet let šolske prakse in opravljenim strokovnim izpitom. Osebni dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov ESS v Koperu. — Stanovanja ni. — Razpis velja do 15. septembra 1962.

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremili na poslednji poti našega nepozabnega očeta, sina in brata

ZARJOTA ČIBEJA

se iskreno zahvaljujemo. Še posebej se zahvaljujemo dr. Ferfoliji, ki mu je lajšal trpljenje v zadnjih dneh, ter ostalem strešnemu osebu, članom ZKS Izola, ZROP, SZDL, pevskemu zboru »Delamaris«, godbi na pihalu Svobode Izola, edinicam JLA področja Koper, delovnimi kolektivom, darovavcem vencev in cvetja, govornikom in tovaršem, ki so sočustvovali z nami in omogočili pokojniku lep pogreb.

Izola, Ajdovščina, Oštlica, Idrija, Predmeja, Trst, Črni vrh, Ljubljana, 3. septembra 1962.

Zalujoča žena, sin Jadran, hčerka Vanja, mama, brat, sestri in ter ostalo sorodstvo.

Takoj sprejmemo

v redno delovno razmerje

POMOŽNEGA MATERIALNEGA KNJIGOVODJO REFERENTA ZA OBRAČUN PO EE IN KALKULANTA.

Kandidati morajo imeti odgovarjajočo izobrazbo in nekaj let prakse v računovodstvu.

Osebni dohodek po pravilniku.

Stanovanja ni na razpolago.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Pismene ponudbe poslati na

»Začimb« Portorož

sanda Kuhar, Franc Mahnič, Jože Marini, Hema Mekindža, Franc Pešan, Marjan Rožec, Joža Rudolf, Vida Skočaj, Jože Vatovec, Inž. Marjan Tavčelj; SLAVNIK KOPER: Ante Jakominič, Miro Pevec, Silva Ratoša; SOČA KOPER: Miha Borovič, Jolana Cupin, Anton Karš, Julian Podreka, Stefka Remš, Pavla Skorjanc, Jože Zadnik, Nada Vatovec; CESTNO PODJETJE KOPER: Elja Rojc; ELMET KOPER: Benito Benčič, Ivanka Bartolotti, Danilo Bubnič, Milica Kerševan, Cvetko Kobal, Roman Kodarin, Ivan Kompara, Boža Kos, Andrej Oman, Zmaga Piščanc, Štefko Poljsak; GRADIS KOPER: Jože Canadi; IMLAS KOPER: Dragica Cosič, Boštjan Medan, Zorka Merlič, Angela Kravanja, Marija Remec; ITALIJANSKA GIMNAZIJA PIRAN: Ferruccio Bartole; JADRANKA IZOLA: Viktor Topolsek; JESTVINA KOPER: Marija Klančar, Dragica Selakovč, Grozdana Tripar; KZ KOPER: Emil Bablč;

V nedeljo, 9. septembra bo ob 14,30 v Župerni tekmovalnji v plavjanju in vaterpolu med reprezentancama puljskega in koprskoga okraja. Ljubitelji vodnega športa vabjeni!

MALI OGLASI

Opatija—Koper zamenjam trosobno stanovanje v prvem nadstropju z balkonom — sončno in v središču mesta. Ponudbe-Randić Opatija, ulica Spinčica 3.

VIOLINO — četrtninsko, kompletno ugodno prodam. — Trunkl, tiskarna Koper.

Prodam klavir »Bösendorfer« angleška konstrukcija, dobro ohranjen. Naslov v upravi »Slovenskega Jadrana«.

Zamenjam dvosobno komforntno stanovanje v Divači za podobno v Kopru ali Izoli. Naslov v upravi »Slovenskega Jadrana«.

Sprejemem otroka v varstvo do podolne ali popoldne. Naslov v upravi »Slovenskega Jadrana«.

Prodamo sede za vino od 100 do 500 litrov — gospodarskim organizacijam — po 31 din za liter. Razprodaja do 15. septembra. Po 15. septembri jih lahko kupijo privatniki. Hotel »Palace«, Portorož.

DVKOLESA od 700 Lit dalje, CICLOMOTORJE in SKUTERJE od 65.000 Lit dalje z večbrinškim prestavami, MOTOCIKLE, nove in rabljene — vam nudi MARCON v Trstu, Piazza Ospedale 6. Pošljiamo kot darilne pakete v Jugoslovijo bicikle in vsa motorna vozila na dveh kolesih.

OB VAŠIH OBISKIH V TRSTU ne izpuštam obiska trgovine »MAGLIABELLA« na Corsu Garibaldi št. 11 (Barriera) nekaj korakov od avtobusne postaje. Pri nas boste našli veliko izbiro pletenin, nogavic in perila za dame, gospode in otroke po najnižjih cenah v Trstu. Postreženi boste v vašem jeziku! Proti izrezku tega oglasa prejmete darilo!

KOPRSKA TURISTIČNA ZVEZA KOPER razpisuje STENODAKTILOGRAFKE

z znanjem slovenščine, italijanščine in nemščine. Plača po dogovoru. Nastop službe 1. oktobra 1962.

Mala kronika iz naših komun

V koprski porodnišnici so rodile: Marija Polj iz Izole — deklica, Marija Kocjančič iz Šmarj — dečka, Maša Roječ iz Hrpelje — deklica, Matja Škorberne iz Šecovelj — deklica, Jožeta Pevec iz Ankaran — dečka, Anilija Sav iz Kontin — dečka, Lida, Jaša Lorenčič iz Kopra — deklico, Draginja Dakič iz Narina — deklico, Marja Leban iz Podljubinj — dečka, Marija Samic iz Brešta — deklico, Gabrijela Spasojevič iz Postojne — deklico, Viktorija Jaksetič iz Trpič — deklico, Bernarda Brezavšček iz Ložic — dečka, Marija Nared iz Dobca — dečka, Roza Winkler iz Vipave — dečka, Emilia Curk iz Ajdovščine — dečka, Cvetka Klinčec iz Ceglega — deklico, Ivanka Samec iz Istj — dečka, Sonja Mandič iz Postojne — deklico, Frančka Modle iz Kremenc — dečka, Ivanka Strle iz Podčetrtek — dečka, Valerija Primoč iz Zabič — deklico.

V postojnski občini so rodile: Nela Tremel iz Bertokov — dečka, Ada Pohlen iz Zazida — dečka, Dora Miklošič iz Izole — deklico, Terezija Turk iz Portoroža — dečka, Almira Olenik iz Ankaran — dečka, Milena Senič iz Orleka — deklico, Livija Pučar iz Pirana — dečka, Bruna Lisiček iz Pliskovice — dečka, Ivana Hudales iz Izole — deklico, Terezija Potocnik iz Milokov — dečka, Dragica Orsulič iz Milokov — deklico, Slava Cermeli iz Vrhpolja — deklico, Marta Jeretina iz Kopra — deklico, Bianka Slama iz Jagodja — deklico, Elvira Babič iz Vanganelja — deklico, Ana Počkaj iz Sv. Martina — dečka, Rozalija Skerjanec iz Kopra — deklico, Marija Mamilovič iz Skocjanca — deklico, Viktorija Zelezničar iz Rodika — deklico.

V postojnski občini so rodile: Majda Kranjc iz Vipave — dečka, Ana Samec iz Vevče — dečka, Emilia Vižin iz Vrtojbe — dečka, Terezija Sedlak iz Nove Gorice — dečka, Silvia Cotar iz Žežane — deklico, Zofija Drnovšček iz Vedriana — dečka, Marija Kumar iz Smartnega — deklico, Pavla Gregorovič iz Knežaka — dečka, Vida Fabičič iz Orehovice — dečka, Vera Pončič iz Vipave — deklico, Veronika Kobal iz Velikih Zabelj — deklico, Milena Tekavec iz Otonce — deklico, Marija Besednjak iz Renče — deklico, Elvira Batič iz Sempasa — deklico.

Kmetijsko gospodarstvo GORICA—SEMPETER PRI GORICI sprejme tako v delo

KVALIFICIRANE ali VISOKOKVALIFICIRANE STRUGARJE.

Pogoji dela in zasluga so ugodni. Ponudbe sprejemamo do zasedbe delovnega mesta.

KOMUNALNO PODJETJE PIRAN

sprejme tako

1 visokokvalificiranega avtomehanika

Osebni dohodki po pravilniku.

KOPRSKA TURISTIČNA ZVEZA KOPER

razpisuje

STENODAKTILOGRAFKE

z znanjem slovenščine, italijanščine in nemščine. Plača po dogovoru.

Nastop službe 1. oktobra 1962.

ČP PRIMORSKI TISK ZALOŽBA LIPA

KOPER

Muzejski trg 7

telefon: 21-472

tekoči račun:

602-11-181

KDOR ZELI POSTATI NAROČNIK, naj nam pošlje naročilnico s točnim naslovom ali pa naj naroči zbirko pri poverjeniku založbe.

Prednaročilna cena:

zbirka »Lipa I/1962« okrog 1800 strani, polplatno 7.400 din; polusnje 8.500 din, plačljivo ali v enkratnem znesku

zbirka »Lipa II/1962« okrog 1400 strani, polplatno 6.240 din, polusnje 7.510 din, plačljivo ali v enkratnem znesku

ali v največ desetih enakih mesečnih obrokih.

Ana Križnič iz Kanala — dečka, Simka Tosič iz Pirke — dečka, Mirka Grbec iz Nove Gorice — dečka, Pavla Marc iz Spodnje Branice — dečka, Marija Cerkvenik iz Bratca — deklico, Olga Zivec iz Vitojelj — deklico, Ljudmila Gregovčič iz Veltika Blok — dečka, Lldija Lah iz Žežane — dečka, Marija Ivančič iz Ajdovščine — dečka, Kristina Komel iz Podšabotna — deklico, Orlinda Gregorič iz Bukovice — deklico.

V postojnski porodnišnici so rodile: Helena Brecljič iz Vrtovin — deklico, Olga Polanc iz Smartnega — deklico, Radmila Kostič iz Koprive — dečka, Olga Goc iz Skopega — deklico, Ljubica Mornič iz Žežane — dečka, Ivana Koruta iz Ajdovščine — dečka, Matija Božičanci iz Velike Bukovice — dečka, Gabrijela Vidmar iz Lokavca — dečka, Angelka Mikuleči iz Ilirske Bistrike — deklico, Lavra Fevče iz Vrtojbe — deklico, Albin Črmančič iz Kazelj — deklico, Danijela Sirca iz Povirja — dečka, Daniela Černigov iz Vipavskega kraja — dečka, Pavla Inamčič iz Dobravje — dečka, Marija Matiček iz Stomatja — dečka, Jožeta Likar iz Malega Polja — dečka, Mirela Mervič iz Svetega — dečka, Vito Mudec iz Velikih Blok — deklico, Tezreža Kobe iz Cerknica — deklico.

AVTO-MOTO

V nedeljo go-kart v Celju

V nedeljo bo v organizaciji Kot je znano imajo vsa vozila go-kart, ki jih je izdelalo koprsko društvo, vgrajena enega ali dva motorja TOMOS UMO-5. S temi vozili so Koprčani dosegli že lepe športne uspehe doma in na tujem.

AUTO-moto društvo Koper pa bo ob tej priložnosti prizredilo društveni izlet v Celje. Skupinski poslalo štirčlansko ekipo za tekmovalje v kategoriji do 50 cm in dvočlansko ekipo za tekmovalje v kategoriji do 100 cm. Razen tekom v kategoriji do 100 cm. Razenega bodo v dopolnoljski propagandni vožnji po celjskih ulic

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

Pričakovani poraz v Murski Soboti

V nedeljo igra Delamaris z velenjskim Rudarjem

V tretjem kolu slovenske nogometne lige sta ostala oba pri-morska predstavnika praznih rok. Gorica je izgubila na domaćem igrišču s Slovanom z 2:3, medtem ko je Delamaris izgubil v Murski Soboti z 1:7.

Sodnik Blečka v Murski Soboti sta se enajstoriči predstavili v naslednji postavi:

DELAMARIS: Fermo, Jerkovič, Erceg, Gabrijelčič, Sorgo, Sosič, Milojkovič, Marchesan, Černe, Kostič, Kovačič.

SOBOTA: Vrdjuka, Rantaša, Puškarčič, Zver, Klepec, Šarotar, Drvaruč, Tkalc, Sečko (Puščko), Marčec, Milošević.

Pred 1500 gledavci so domaći takrat zaigrali izvrstno. Slovenska akcija jim je uspevala in lahko bi zmagali še z višjo razliko. Kljub visokemu porazu pa so igrači Delamarisa navrili najlepši vtis na gledavce. Igrali so do zadnjih minut fair in borbeno, toda razigrani nasprotnik jim je razbil vsako še tako dobro zamisljeno akcijo in jih znova poslavljali v šah-mat pozicijo.

Serijo golov je začel Mavčec že v drugi minutni. Izolčani so se vrigli v protinapad in res je Kostič v deveti minutni izenačil. V nadaljevanju sta bila za Soboto po trikrat uspešna Mavčec in Šarotar.

NOGOMET

V nedelji dopoldne, ko je bila najhujša pripeka, sta se pomerni enajstoriči NK Jadran Dekani in NK Tomos. Po neobreni in nezanimivi igri sta se moči razšli z neodločenim rezultatom 1:1 (10).

V predtekni so koprski mladiči premagali dekanke plenirje s 3:1.

RAZVESELJIV USPEH KOPRSKIH TABORNICKOV

Pokal obdržali za zmeraj v okraju

Prejšnji torek je bilo v Strugi pri Novem mestu končano letošnje republiško prvenstvo v taborniškem mnogoboju.

Z razliko od prejšnjih let, ko so na tekmovanju skupno nastopili medvedki in čebelice A, B in C ekipe, je bil letošnji mnogoboj nekoliko drugačen. C ekipe so se med seboj pomerile že spomlad, medvedki in čebelice pa so svoje tekmovanje zaključili 26. avgusta, to je tedaj, ko so na mnogoboj prispele A in B ekipe iz vse Slovenije.

Mnogoboj so se udeležili skoraj vsi okraji, razen Murske Slobote v Mariboru.

Kakor vedno je konec lahko čisto drugačen kakor pričakovanje in prognoze.

Tako se je zgodilo tudi tokrat. Ženska A ekipa iz Ilirske Bistrici — lanskoletni republiški prvak — je bila vseskozi najboljša, zato so ji že vsi rezervirali prvo mesto. Vendar sreča jih je obrnila hrbot. Pri zadnji disciplini — signalizaciji —, ki je specifična ekipe, je tekmovankam spodeljeno in so zato s prvega mesta zdrsnili na tretje mesto. Prav tako mesto je zasedla tudi ženska B ekipa.

Nekoliko smole je imela tudi izvrstna moška A ekipa, ki je osvojila le drugo mesto, čeprav so bile prognoze drugačne.

Ugodno presečenje je bilo za nas vse odličen plasman moške B ekipe iz Pivke, ki je — čeprav

V nedeljo popoldne bo Delamaris sprejel v goste velenjskega Rudarja. Tekma bo v Kopru. Za Računamo, da bodo ljubitelji no-

USPEL TEČAJ VOZNIKOV-AMATERJEV PRI AUTO-MOTO DRUŠTVU V ILIRSKI BISTRICI

Po zaslugu dejavnih odbornikov

Pred kratkim je v Ilirske Bistrici 27 tečajnikov pete skupine v letosnjem letu opravilo izpitje za voznike amaterje A in B kategorije. Omeniti je treba, da je to skupina, ki je prava v Ilirske Bistrici s 100% uspehom opravila izpitje. Se bolj zanimivo je to, da je skupina tečajnikov bila iz oddaljenih vasi podgorške doline, največ pa jih je bilo iz vasi Novokraščene. Vsi tečajniki so se navlčili napornemu delu, ker so zaposleni v Reki, redno udeležili vsakokratnega tečaja, sledili vsem predavanjem, zaradi česar vsekakor zaslužijo vso povahovo. Avto-moto društvo pa si je s tem uspehom nedvomno ustvarilo večje zaupanje svojih članov, kot sposobna organizacija, ki ima za današnje čase že dokaj težke naloge. Da so tečajniki dosegli takšen uspeh, je nedvomno pripisoval vloženemu trudu in sposobnosti inštruktorškega kadra, ki je mnogo trudil, da bi uspeh tečajnikov bil kar najboljši.

Da se Avto-moto društvo v Ilirske Bistrici dobro uveljavlja, je tudi velika zasluga novozajavljenega upravnega odbora v predsedniku Skete, ki vsak trenutek presteža časa izkoristi v novoustanovljeni mehanični delavnici, med instrukturji, tečajniki, ali pa v pisarni, ki so si že lepo uredili. Društvo ima v načrtu razširitev svoje dejavnosti z nastavljivimi dveh mehaničnikov in stalnega instruktora, ker so potrebe vsak dan večje. Dokaj so dobro so si uredili avtomobilski park. Razhodovali so staro, neuporabna vozila, v programu pa imajo nabavo še novo vozilo in bodo tako rešili do sedaj velik problem pri usposabljanju voznikov, kajti res je nemogoče bilo z doseganjimi vozili zadostiti vsem potrebam.

Izolčane je to lepa priložnost, da pridejo do dragocenih dveh točk.

Računamo, da bodo ljubitelji no-

gometu tudi tokrat podprtli domačo moštvo v čim večjem številu. Lestvica slovenske lige:

Triglav	3	3	0	0	9:2	6
Slovan	3	3	0	0	9:4	6
Celje	3	2	1	0	7:4	5
Kladivar	3	1	2	0	4:2	4
Odred						
Krim	3	2	0	1	5:3	4
Zelezničar	3	2	0	1	7:7	4
Ilirija	3	1	1	1	5:5	3
Rudar-Tr.	3	1	1	1	7:7	3
Sobota	3	1	0	2	8:5	2
Svoboda	3	0	2	1	2:3	2
Ljubljana	3	0	1	2	5:8	1
Gorica	3	0	1	2	3:7	1
Delamaris	3	0	1	2	3:10	1
Rudar-Vel.	3	0	0	3	3:10	0

Tečajniki avto-moto društva Ilirska Bistrica iz izpitno komisijo in instruktorji. Izpit so opravili vsi udeleženci tečaja in je to sploh prvi primer takšnega uspeha pri nas.

JADRANJE

Sredi živahnega udejstvovanja

neuspeh na državnem prvenstvu jadrnic Snipe — Fafangel in Kosmina rešujeta čast koprskega jadranja

Pred dnevi se je zaključilo v Kraljevici državno prvenstvo, je tudi velika zasluga novozajavljenega upravnega odbora v predsedniku Skete, ki vsak trenutek presteža časa izkoristi v novoustanovljeni mehanični delavnici, med instrukturji, tečajniki, ali pa v pisarni, ki so si že lepo uredili. Društvo ima v načrtu razširitev dveh mehaničnikov in stalnega instruktora, ker so potrebe vsak dan večje. Dokaj so dobro so si uredili avtomobilski park. Razhodovali so staro, neuporabna vozila, v programu pa imajo nabavo še novo vozilo in bodo tako rešili do sedaj velik problem pri usposabljanju voznikov, kajti res je nemogoče bilo z doseganjimi vozili zadostiti vsem potrebam.

Pred dnevi se je zaključilo v Kraljevici državno prvenstvo jadrnic Snipe. Nastopilo je trinajst jadrnic, zmagal pa je Grego z Reke. Koprčani so poslali na prvenstvo dve jadrnici: »Barba Vane« s posadko Cerkvenk-Gorup, ki bila četrta, »Slavica« s posadko Kosmina ml.-Maruš pa je bila šesta. Doseženi mesti predstavljajo neuspeh za koprski tekmovavce. Obe koprski jadrnici sta bili po imenu strokovnjakov najkvalitetnejši na prvenstvu in bili sicer sicer načrti.

sredno ukvarjajo s pomorskim gospodarstvom (Splošna plovba, Pristanišče Koper in druga). Zadeva je še toliko bolj žalostna, ker je jeseni in spomladi opravilo jadralne tečaje okrog 100 mladih ljudi na koprski obali. Zdaj torej, ko smo postavili prvo osnovno za množino, pa je ostalo okrog 100 mladih jadravcev brez plovnih objektov in tekmovaljan.

Z izjemo Fafangela in Kosmina, ne smo torej letos v jadrjanju na koprski obali na vsej črti zaostali. Tako bo v kratek v Franciji mladinsko evropsko prvenstvo za jadrnice Snipe. Lani so Koprčani osvojili četrteto mesto, letos pa bodo ostali doma, ker nimamo tekmovalca, ki nas bi lahko častno zastopal.

Očistiti je treba potniško pristanišče

Predpisi o vzdrževanju pristanišč določajo, da jih je treba vzdrževati in čistiti. Bivša uprava severnega Jadrana na Reki, ki je vključevala v svoje delovno območje tudi koprsko staro ali sedaj potniško pristanišče, se za vzdrževanje ni dosti zanimala. V sezni letil v osvobojenju je bilo naše pristanišče očiščeno le enkrat, in to še za časa vojaške uprave. Od tedaj je minilo že precej let in večno nemirno more je počivalo. Naplavilo je v pristanišče debele plasti blata in druge navlake ter ga poplivilo. Večje potniške ladje le komaj še pristajajo in morajo spretno manevrirati, da ne nasedejo na plitvino, zlasti še ko je oseka.

Ni pa to edino zlo. V pristanišču so speljani od hotela Triglava in drugih hiš kanali. Ker je more že hudo popliveno, in to najbolj pravilno nabavit nekaj novih plovnih objektov. Koprčani so sicer naprosili pristojne športne in oblaščene forume za podporo, žal pa niso uspeli. Prav nič počivalno tudi ni dejstvo, da niso priskočila na pomoč tudi takšna podjetja, ki se neposredno ali posredno zanimala.

Ni pa to edino zlo. V pristanišču so speljani od hotela Triglava in drugih hiš kanali. Ker je more že hudo popliveno, in to najbolj pravilno nabavit nekaj novih plovnih objektov. Koprčani so sicer naprosili pristojne športne in oblaščene forume za podporo, žal pa niso uspeli. Prav nič počivalno tudi ni dejstvo, da niso priskočila na pomoč tudi takšna podjetja, ki se neposredno ali posredno zanimala.

mogle postati tudi lego kužnih klic in nalezljivih obolenj.

Skrajni čas je zato, da koprski potniški pristanišče očistimo in poglobimo. Sredstva za to je mogoče dobiti z pristaniške takse, in če sklad ne zadošča, je mogoče dobiti zanj kredit. Na voljo nam je, ko reči, tudi sesalni bager »Peter Klepec«, ki bi ga mogli prorabitati za poglabljanje potniškega pristanišča v času, ko ne opravljajo del v novem tovornem pristanišču. Začelno, bi seveda lotiti se dokončne ureditve pristanišča po urbanističnem načrtu, a sredstev za to po vsej verjetnosti še ne bo tako kmalu, zato storimo vsaj to, kar je trenutno mogoče in nadvise nujno. R.

SNEMANJE NOVEGA FILMA V PIRANU

V Piranu snemajo nov jugoslovenski film — komedijo po scenariju Vitomila Zupana in v režiji Františka Čapa. Naslov filma je za sedaj »Naš avto« in v filmu bodo nastopali samo jugoslovenski igrači. Posebnost filma pa je v tem, da bo to prvi film, ki bo v celoti posnet ob slovenski obali.

KOŠARKA**POSTOJNČANI KLONILI PRED PRVAKOM**

Minulo nedeljo je bila v Postojni košarkaška tekma med Postojno in slovenskim prvakom Tivoli iz Ljubljane, ki se je končala z zmago govorilca s rezultatom 58:70 (27:33). Tempotekme je bil za domačine nevzdržen in zato jim je v drugem delu igre pošla sapa. Bill pa so trikrat v vodstvu, vendar ga niso znali obdržati. V soboto bodo Postojnčani igrali z Jesenicami.

In tako smo Vremci tudi Sežanci!

Čeprav kažejo meteorološki podatki za dolgo vrsto let, da so v teh dneh še tako polna kopališča, kot da smo sredi sezone. Samo v glavnem portoroškem kopališču so pretrekli nedeljo naštele preko 3000 kopalcev, pa tudi vsak sreden dan, bolj priljubljena »divja« obala vdolž piranskih hiš na vse dni naprej — polna teles, divja kopališča ob naši obali tudi ki se predajajo soncu in morju.

Čeprav kažejo meteorološki podatki za dolgo vrsto let, da so v teh dneh še tako polna kopališča, kot da smo sredi sezone. Samo v glavnem portoroškem kopališču so pretrekli nedeljo naštele preko 3000 kopalcev, pa tudi vsak sreden dan, bolj priljubljena »divja« obala vdolž piranskih hiš na vse dni naprej — polna teles, divja kopališča ob naši obali tudi ki se predajajo soncu in morju.

Čeprav kažejo meteorološki podatki za dolgo vrsto let, da so v teh dneh še tako polna kopališča, kot da smo sredi sezone. Samo v glavnem portoroškem kopališču so pretrekli nedeljo naštele preko 3000 kopalcev, pa tudi vsak sreden dan, bolj priljubljena »divja« obala vdolž piranskih hiš na vse dni naprej — polna teles, divja kopališča ob naši obali tudi ki se predajajo soncu in morju.

Čeprav kažejo meteorološki podatki za dolgo vrsto let, da so v teh dneh še tako polna kopališča, kot da smo sredi sezone. Samo v glavnem portoroškem kopališču so pretrekli nedeljo naštele preko 3000 kopalcev, pa tudi vsak sreden dan, bolj priljubljena »divja« obala vdolž piranskih hiš na vse dni naprej — polna teles, divja kopališča ob naši obali tudi ki se predajajo soncu in morju.

Čeprav kažejo meteorološki podatki za dolgo vrsto let, da so v teh dneh še tako polna kopališča, kot da smo sredi sezone. Samo v glavnem portoroškem kopališču so pretrekli nedeljo naštele preko 3000 kopalcev, pa tudi vsak sreden dan, bolj priljubljena »divja« obala vdolž piranskih hiš na vse dni naprej — polna teles, divja kopališča ob naši obali tudi ki se predajajo soncu in morju.

Čeprav kažejo meteorološki podatki za dolgo vrsto let, da so v teh dneh še tako polna kopališča, kot da smo sredi sezone. Samo v glavnem portoroškem kopališču so pretrekli nedeljo naštele preko 3000 kopalcev, pa tudi vsak sreden dan, bolj priljubljena »divja« obala vdolž piranskih hiš na vse dni naprej — polna teles, divja kopališča ob naši obali tudi ki se predajajo soncu in morju.

</

Koliko potrošijo tuji turisti

Marsikdo se je že vprašal, koliko denarja potrošijo tuji turisti med svojim nekajdne-

Tranquillo Allevi (na slike s svojo ženo), trgovec iz Arma di Taggia v Italiji, blizu postal števec neugotovljenega zločina, ki mu je po pošti poslal stekleničko aperitiva s priznanim pripomočkom, naj to reklamno pljačko poskusiti, da se dobro ima pri tem. Cisto slučajno je mož ugotoviti, da je pljacič primesana močna doza — strihina. Poljica si zdaj zmanj prisadeva, da bi ugotovila avtorja te le preveč nevarne žal ali prehranega maščevanja.

Kdo so rifske Kabili

Dogodki v Alžiriji vzbujajo velike dele Azije in Afrike ter prisli k Mavri tudi v Španiji. Rifske Kabili so bili tisto ljudstvo, s katerim so imeli Francuzi v času svoje oblasti v Alžiriji največ opravka. Neste se bilo njihova vstaja, zadnjih velika pred osvobodilno vojno je bila vstaja Kabilov pod vodstvom legendarnega Ameda Krima. Po začrti vstaji so ga Francuzi intenzivno napadli. Rezultat je Indijski ocean. Po izpuštnosti se ni vrnil v Alžirijo. V osvobodilni vojni so se Kabili bojevali skupaj z Arabci proti Francuzom, podandali pod pogojem, da bodo v novi Alžiriji deležni popolne narodne enakopravnosti. Kako ogromna večina novih azijskih in afriških držav, je torej tudi Alžirija mesanci različnih narodov. R.

Berberi so najstarejše prebivalstvo severozahodne Afrike in žive še vedno ne samo v Alžiriju, marveč tudi v Maroku. Mimo tega žive Berberi v oazah Sahare znani kot Tuaregi. Prav ti so se ohranili še najbolj rasno čisti. Zanimljiva posebnost Tuaregov je, da si pri njih zakrivajo obraze moški in ne ženske, kakor je v navadi pri ostalih mohamedančicih. Berberi pripadajo rasno Vestijem, ki so v davnini poseljevali tudi nekatere dežele zahodne Evrope, zlasti Francijo in Španijo. Približno arabskih ljudstev jih je iz Evrope iztisnil ali pa so se utopili v prisejnjicah. V severozahodni Africi so zagospodarili nad Berberi Arabci, ki so kot fanatični razsirjevalci islama preplavili

PORABA ELEKTRIČNE ENERGIJE NA SVETU

Po podatkih Združenih narodov se je proizvodnja električne energije na svetu v zadnjih desetih letih skoraj podvojila. Leta 1960 je ves svet proizvedel 2.294.600 milijonov kWh. Severna Amerika je je proizvedla 42,5 odstotka, medtem ko je Afrika proizvedla le pičlega 1,7 odstotka, Evropa (brez SZ) 29,6, Južna Amerika 2,2, Azija pa 2,6.

nim bivanjem v letoviščih vzdolj jadranske obale. Malo kateri pa bo ugani pravo številko, saj se giblje med 30 in 100 dinarjev. »Millionarjev je sicer malo, a enega izmed njih smo oddali v hotelu Palace v Portorožu.« Šef recepcije tega hotela L. kategoricky nam je pa naše nevskdanje, da nepraviščno odgovoril takole: »V glavnih stavbi hotela in v apartmankih letelico saj smo potniči tudi gosti. V depandansah pa so meni vseči, ali manjše skupine, ki jih k našemu poslušajo, potovanje agencije iz raznih držav. Zato so denarja na račun penzionca in druge potrošnje različni. Indi-

vidualni gosti imajo več pod palcem, kot oni, ki prihajajo v skupinah, saj to so v glavnem delavci in namenski.«

Ko smo preglejali nekaj ljubljunov gostov, ki so letovali s hotelom Palace 14 do 21 dan smo zazdelenju naših enega »millionarjev«. To je bil austriac Hans Spindler iz Kölna, ki je s svojo peteljansko družino v teh tednih potrošil preko milijona dinarjev, da tritečeno letovanje Avstrije Nitsche je pustil v Portorožu 300 tisoč dinarjev. Belgijec Vornelle pa več kot 300 tisoč dinarjev. Razen njih pa je bilo nekaj desetin gostov, ki so zapustili Portorož z računi, ki niso bili manjši od 200 tisoč dinarjev.

Muzikant in gostinec

Malo jih je v Sloveniji in drugači, ki ne bi poznali »Veselih Tržičanov«, saj jih večkrat slišimo preko radija in na nastopih širom po Sloveniji. Hrvatski, pa tudi Tržičani in Gorčani jih poznajo, ko se jih s svojimi nastopi prijetno presebeti. Začenja se ta popularni kvintet že dalj časne ne nastope več v javnosti in ga lahko slišimo samo še z gramofonsko ploščo v magnetofonskih trakov. Vodja petorice »Veselih Tržičanov«, njihov dirigent in avtor številnih skladb ter po-

vek, ki so v izvedbi tega kvinteta postale zelo populare, pa je Bojan Plahuta. Kdo v Portorožu ne pozna šefa recepcije hotela Palace Bojana Plahuta, ki je nekoc zelo znan glasbenik in avtor popularnih viž, eden izmed najmarkantnejših gostinskih delavec. Seveda kljub običaju v recepciji hotela še vedno rad vzame v roko kitaro in poskrbi za dobro razpoloženje prijateljev ter gostov.

Tovariš Plahuta je tudi velik humanist. To se kaže v primejki, ko prispeči na pomembno dogodek, ki se v trenutku znajdejo v najhujšem položaju. Tako je poskrbel, da so bili posmrtni ostanki nekega Svedca, ki se je smrtno poneseči med svojim blagovnikom. Portorož je prenesen v njegovo domovino, in prav tako je nudil vso pomembo družini avstrijske državljane ob podobni smrtni nezgodbi.

Takšen je portret Bojana Plahute, gostilca, komponista, kitarista in zaradi človekoljubnosti zelo spoštovanega »Portorožana«.

Takšen je portret Bojana Plahute, gostilca, komponista, kitarista in zaradi človekoljubnosti zelo spoštovanega »Portorožana«.

Več kot 7.000 ljudi je v nedeljo popoldanu napolnilo koprski stadion nestrapno, pričakujec Šreco, ki sta jo na letosnji tomboli občinskega odbora Zvezde vojaških in vojnih invalidov »delila« kandidata 1. razreda osnovne šole v Kopru

Boris Sulčič in Branko Kovacic. Težko je opisati nestrapnost množice ob vzkliku vsake stevilke, saj je slehene udeležence popularne javne prireditve upal, da se bo domov odprejal s Fiškom. Toda muhasta sreča je najprej izbrala

Razstava obsegala 20 del različnih formatov od 2 do 8 kvadratnih metrov ter od dveh do cele skale barv. Vredna je ogleda za zato, ker pomeni za

150 »tombolašev« in jim razdelila vrsto lepih — predvsem pa praktičnih dobitkov. Med njimi je bilo tudi dekle, ki je z veseljem pograbila veliko srce iz testa in fant, ki mu je treba podariti plastično damska torbico.

In potem se je buben vrtel, vrtel, toda nihče ni pritekel na oder, razen kopice zgubljene otrok. Nedanoma pa se je utrgal plaz: kar desetorica je dozakala komisijo, da lahko odpelje domov težko želenjene Fiškota. In medtem, ko so se tisoči razočarani, da jih sreča niti od daleč ni povohala, vrzali s stadio, se je na odru odvila živčna vojna. V poboru je bilo deset listkov. Pet izmed njih je bilo oštreljenih, pet pa praznih. Vsa desetorica je bila nervozna in vsak je, predvsem je s tresočo roko segel v buben, mimogrede s pogledom ošrkni Fiškota, češ »kajne, da si moj?«

Toda muhasta sreča je razočarala petorico, nasmejala pa se najbolj Justini Savron, gospodinji iz Kopra, ki je postal lastnik Fiat 600, gospodinji Matildi Marzič iz Sečovlja, ki je odpeljala moped Colibri,

medtem ko je njen brat Ante Zubovič odnesel hladilnik, daje Karlu Ražmanu iz Koštabone, ki je razveselil svojo ženo s šivalnim strojem znamke Bagat in končno malemu Dušanu Trobec iz Spodnjih Skofij, ki bo odles preživel marsikatero lepo uro ob radijskem sprejemniku z gramofonom.

In za zaključek še to: Fiščeta je odpeljala igračka, ki je slučajno, tuk pred začetkom tombole kupila — samo eno tablico.

Minuto nedeljo je velika tombola koprskih invalidov privabila na mestni stadion veliko množico kandidatov za Fiška ali katero drugih glavnih nagrad. Del nekaj tisoč glavega vrveža na stadionu kaže gornja slika

Z zaključka letosnjega umetniškega simpozija v Portorožu, ko se predsednica upravnega odbora te prireditve inž. Vilma Piršovič poslavila od udeležencev na delovščin na razstavnem prostoru »Forme vive« v Seči.

Razstava stenskih preprog v Piranu

nas nekaj povsem novega. Po zaključku v Piranu bodo vlečenje prenesli v Ljubljano.

R. R.

Vira Slovenska Benečija je poznala Bepija Jusiča in ko je pred dnevi umrl, ga je velika množica ljudi spremila na zadnji pot. Bil bi čez mesec dni dopolnil 107 let in je bil hkrati tudi najstarejši prebivalec Italije. Bil je zaveden Slovenc, vse do zadnjega čil in bister ter se je zanimal za vse dogajanje doma in po svetu

15.9.

16.9.

17.9.

18.9.

19.9.

20.9.

21.9.

22.9.

23.9.

24.9.

25.9.

26.9.

27.9.

28.9.

29.9.

30.9.

31.9.

1.10.

2.10.

3.10.

4.10.

5.10.

6.10.

7.10.

8.10.

9.10.

10.10.

11.10.

12.10.

13.10.

14.10.

15.10.

16.10.

17.10.

18.10.

19.10.

20.10.

21.10.

22.10.

23.10.

24.10.

25.10.

26.10.

27.10.

28.10.

29.10.

30.10.

31.10.

1.11.

2.11.

3.11.

4.11.

5.11.

6.11.

7.11.

8.11.

9.11.

10.11.

11.11.

12.11.

13.11.

14.11.

15.11.

16.11.

17.11.

18.11.

19.11.

20.11.

21.11.

22.11.

23.11.

24.11.

25.11.

26.11.

27.11.

28.11.

29.11.

30.11.

1.12.

2.12.

3.12.

4.12.

5.12.

6.12.

7.12.

8.1